

Argentinske vesti

OBLETNICA REVOLUCIJE

V soboto in nedeljo so se vršile v Doloresu velike proslave ob priliki prve stoletnice revolucije na jugu, ki se je začela 29. oktobra 1839 leta, in ki je imela namen vreči tiranijo Manuela Rozasa.

ZALOSTNA SMRT MLADENK

Ko sta prejšnjo sredo ob 8 uri zvečer, sestri Hortensia Ema Strobe stara 22 let in njena sestra Delia stara 16 let, bili ravno sredi tračnice buenosaireske železniške družbe na ulici El Cano in avenidi Del Campo na Paternalu, je v tem trenutku privozil vlak, ki je obe podrl. Ema je bila takoj mrtva Delia pa je grozno ra zmesarjena prepeljana v bolnišnico Alvear, kjer pa je tudi kmalu po prevozu izdihnila.

Mladenki sta bili iz Hurlingham, stanujoči v hiši števil. 572 ulice Laval.

Te grozne smrti so si dekleti gotovo sami krivi, ker nista bili dovolj previdni, vendar je dala policija prijeto vlakovodjo, da se dožene, če zadene pri tem njega kaka krivda.

V resnici je prehod čez progno vse od El Cano ob 14 de Julio in še dalje zelo nevaren. Tod preko gre dneveno tudi veliko naših ljudi, katere svarimo, da pogledajo, če ne prihaja od katere strani vlak ali tramvaj, predno gredo čez tračnice.

HOTEL LLAO LLAO ŽRTEV POŽARA

Nekaj minut pred polnočjo prejšnji četrtak je nastal v najlepšem turističnem hotelu, kar jih premore Argentina v San Carlosu de Bariloche požar, ki je v nekaj urah spremenil ta znameniti hotel v strašno pogorišče in razvaline.

Požar je oskrbnikova žena takoj zapazila, kar je omogočilo, da je osebje hotela zamoglo pravočasno na prosto. Potnikov pa tudi ni bilo v hotelu, radi česar človeških žrtev ni bilo, pač pa trpi ravnateljstvo narodnih parkov ogromno škodo, ki jo

cenijo na tri milijone dvestotisoč pesov.

Kako je prav za prav nastal požar se še ne ve, domneva pa se, da je nastal vsled kratkega spoja pri električni napeljavi.

Vodijo se o tem poizvedovanja. Ker je v Nahuel Huapi najlepše argentinsko letovišče in tak hotel nujno potreben, bodo v kratkem začeli graditi novega.

V San Carlosu de Bariloche je zaposlenih tudi nekaj naših rojakov.

OTVORITEV RAZSTAVE ŠVICARSKIH IZDELKOV

V soboto je bila otvorjena v prostorih poljedeljskega muzeja, ulica Santa Fe 4299 razstava švicarskih pridelkov. Razstavo je otvoril predsednik republike dr. Roberto Ortiz.

VELIK POŽAR

V tiskarni L. Rosso, ki se je nahajala v ulici Doblas 955, je nastal v soboto po 5 uri zjutraj velik požar, ki je poslojpe in druge naprave popolnoma uničil.

Zastopnik ceni škodo čez 300.000 pesov.

Kako je ožen nastal ni znano.

STAVKUJOČI UČITELJI POSETILI DRŽAVNEGA PREDSEDNIKA

Kakor smo že v našem listu pisali da bo morala federalna oblast poseči vmes, če se hoče rešiti učiteljski problem v provinci Corrientes, tako se bo tudi zgodilo. Učiteljski kongres je odposlal k dr. Ortizu delegacijo, ki mu je razložila težak položaj učiteljstva v tej provinci, obenem ga je zaprosila, da se on zavzame zanj.

Učiteljstvo v provinci Corrientes ni prejelo že tri leta plače. Nekateri učitelji že ne celih 28 mesecev. Če se vzame, da so učitelji neimoviti in navezani le na svojo plačo, tedaj si lahko mislimo, kako živijo. Res je, da jim trgovci dajo na kredo z ozirom na njih službo, mesec, dva tri, mogoče pol leta, toda na leta, tega

tudi trgovci nemorejo.

Iz tega sledi, da mora takojšnje učiteljstvo dobesedno stradati.

Nič ni tedaj čudnega, če se je učiteljstvo v tem obupnem položaju oprijelo edinega orožja, ki ga ima na razpolago — stavke, in tako prisilila oblast, da se to perečo zadevo reši.

DROBIŽ BO KMALU V PROMETU

V kratkem bo prišel v promet kovani denar. Ti kovanci bodo po 1, 2 in 50 centavov. Kovanci po 1 in 2 centava bodo iz bakra, po 50 cent. pa iz niklja. Ta drobiž bo majhen po obsežnosti in lahek. Prejšnji pa je bil velik in težak, radi česar ni bil kaj preveč pripraven. Marsikateri žep je bil predčasno raztrgan ravno zavoljo tega nerodnega denarja. Sicer je pa ta drobiž le malo krožil zadnje čase in ga nekateri niti poznali niso. Bolje so ga poznali tisti, ki so se vozili s tramvajem Lacroze od Chacarite proti Campo de Mayo in obratno in s tramvajem proti Quilmesu in obratno. Tudi trgovci so ta denar neradi sprejeli, nekateri pa ga sploh niso hoteli sprejeti.

GROF LUXBURG ZOPET V ARGENTINI

Nedavno je zopet dospel v Argentino, bivši upolnomočeni minister cesarske Nemčije, ki je bil leta 1917 radi neupravičenih napadov na argentinske državnike izgnan.

Že takoj ob njegovem prihodu so se pojavile osebe, ki so opozorile oblast nanj in zahtevale, da se ga izžene. Ni pa izvršna oblast mogla najti pravega vzroka, da to izvrši.

Te dni so se ponovno zglasili nekateri Argentinci pri sodniku dr. Jantusu ter zahtevali, da se proti Luxburgu uporabi zakon 4.144. Dr. Jantus je zadevo izročil izvršni oblasti, da jo prouči in stori po svoji uvidevnosti.

GIBANJE PARNIKOV

Gibanje parnikov je postalo zadnje čase nekoliko živahnejše. V petek je po dolgem mudenju v tukajšnji luki zopet odplul proti Evropi francoski parnik "Jamaïque". Vozi s seboj nekaj potnikov in tovor. Odpluti ima v kratkem še drugi francoski parnik "Belle Isle", ki se tudi že dolgo nahaja v tukajšnjem pristanišču, oziroma na Dock Sudu. Tudi ta parnik bo vozil potnike, tovarno blago in korespondenco. Pod varstvom angleških vojnih ladij je zapustila v petek tukajšnji pristan, poljska ladja "Stalowa Wola", ki je bila malo pred izbruhom vojne z Nemčijo, priključena poljski mornarici.

V ponedeljek je nastopila pot proti Trstu italijanska ladja "Pssa. Maria".

Prispel pa je v torek angleški parnik "Avila Star", ki je pripeljal 40 potnikov. Ta parnik se je pričakovalo šele prve dni novembra. V

PODJETIJ, KI POSLUŽUJE SE OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Neverjetno!

Prva Slovenska krojačnica v Villa Devoto Vam nudi ugodno priliko za pomladanske in poletne obleke.

NE ODLASAJTE V zalogi velika izbira prvovrstnega blaga. Izdelujem ženske obleke po moškem kroju. Priporočam se

DANIEL KOSIČ
Ul. Calderón 3098
Villa Devoto

sredo je dospel tudi "Highland Patriot", motornik angleške družbe s 110 potniki in pošto.

Italijanski parnik "Principessa Giovanna" in motornik "Oceania", kakor smo že pisali, imata dospeti 6. t. m. "Oceania" zapusti tukajšnje pristanišče 10. t. m. Kdaj odpluje "Pssa. Giovanna" pa še ni javljeno.

Oba italijanska prevoznika vozita s seboj precej potnikov vseh razredov ter mnogo korespondence.

ZE ZOPET DEŽ

Komaj je bilo prejšnji teden zadnja dneva nekaj časa brez dežja, je v nedeljo okrog 8 ure zvečer po silni vročini že ponovno začelo silno liti. Vmes je padala tudi toča.

Ta dež je povzročil poplavo v mestu Azulu, kamor je vdrila voda iz potoka Azula. Prebivalce okraja Fidelidad je moralo vojaštvo in policija reševati in jih spraviti na varno. Poginilo pa je pri tem mnogo živine. Ponedeljek je bil brez dežja, a v torek ob 2 uri je začelo že zopet deževati. Na Vse svete je bil

krusen dan.

Poročila, ki prihajajo iz province Tucuman, pravijo, da je tam divjal strašen vihar, ki je razdejal mnogo poslojip ter je bilo tudi več oseb ranjenih.

SMRTNA NESREČA DELAVCA

V ponedeljek je padel raz stavbe, ki jo gradijo za vojno ministerstvo, med ulico Alsino in Azopardo, z višine 7 nadstropja na tla, 45 letni delavec J. Frithaler ter obležal mrtve.

MALVINSKI OTOKI

Zadnje čase so nekateri časopisi začeli ponovno pogrevati vprašanje malvinskih otokov. Vse bi bilo prav lepo in pošteno, če ne bi se za tem morda skrivalo nemško delo.

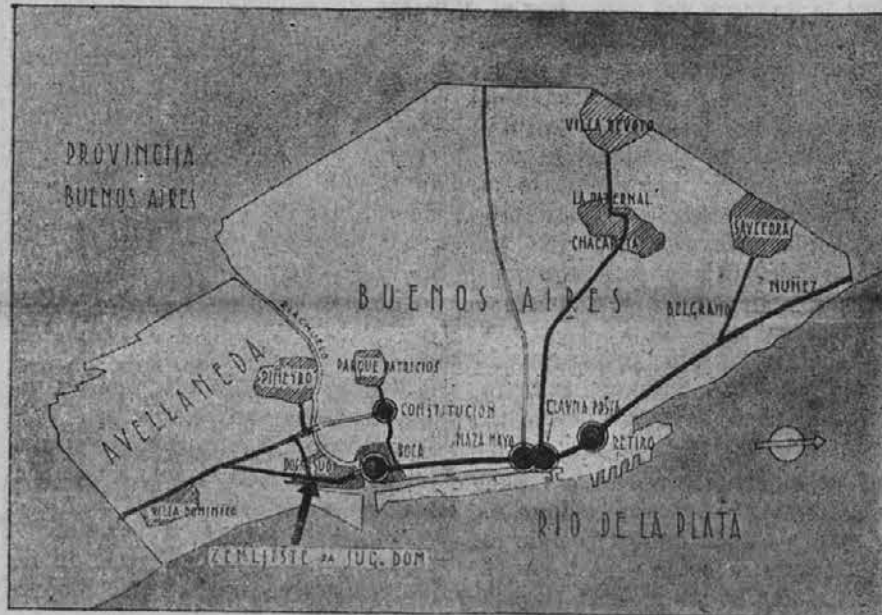
O malvinskem otočju se mnogo bavi uruguayški list "La Mañana" ter piše, da sedaj ni primeren čas za reševanje tega vprašanja, ko Anglija bojuje težak boj, katerega s simpatijo spremlja vsa Amerika.

Slovenske naselbine v Buenos Airesu

Prvi slovenski priseljenci, ki so prihajali v velikih trumah posebno iz zasužnjene primorskega ozemlja pred kakimi desetimi leti, so se naselili okrog Paternala in Chacarite. Naselili so se seveda večina samo začasno, dokler niso dobili stalnega zaslужka, nakar so se polagoma pričeli izseljevati v Villa Devoto in Saavedro, kjer so si na stodyasetmesečno odplačevanje kupili zemljišče, na katero so si postavili za prvo silo skromne hišice ter polagoma, kot so razmere dopuščale, prizidova-

Razen na Paternalu, Chacariti in Saavedri, so naši ljudje v večjih skupinah naseljeni tudi v Parque de los Patricios in Piñeyru na Avellanedu. V prvih treh imenovanih okrajih so naseljeni izključno samo Slovenci, medtem ko so na Boki, Dock Sudu, Piñeyru in Villa Dominico v pretežni večini Hrvatje, Dalmatinci, Črnogorci in Srbi, Slovencev je seveda tudi precej in so povečini iz Prekmurja.

Slovenci, ki so naseljeni na Paternalu, Chacariti, Saavedri in Par-

Obris okrajev Buenos Airesa in drugih bližnjih krajev, kjer so naseljeni naši ljudje

li. Značilnost slovenskih domov je spredaj lep vrt, zadaj za hišo pa majhne lehe raznovrstne zelenjave, ki mnogo koristi v domačem gospodinjstvu. Tudi kokoši imajo mnogi. Možev zaslужek, ki je povprečno od pet do osem pesov dnevno, bi nikakor ne zadoščal, če bi ne bilo skrbne gospodinjke, ki zna vsako malenkost v prid obrniti. Tako pa se imajo naši ljudje, če ne pride bolezni v hišo ali če mož ne pride ob delo, prilično precej dobro. Seveda so naše ženske ob vsakem slučaju pripravljene prijeto za delo, ki ga kot dobre kuharice, sobarice ter za vsa hišna opravila lahko dobijo s primeroma precej dobro plačo.

que de los Patricios, so povečini poklicni ročni delavci, medtem ko so oni na Avellanedu povečini zaposleni po raznih fabrikah kot klavniceh, papirnicah itd. Nekateri Slovenci imajo seveda tudi različne manjše trgovine in gostilne, ki se šele razvijajo.

Slovenci imajo sedaj na Paternalu eno društvo in Slovensko šolo, v Villa Devoto dve društvi in šolo ter v Saavedri eno društvo. Društvi v Villi Devoto sta si na odplačevanje kupili zemljišče ter si gradita svoje domove. Na Dock Sudu pa je več srbohrvatskih društev, ki bodo sedaj nekatera gradila "Jugoslovanski dom".

BOŽIČ IN NOVO LETO

Ne pozabite na vašo obitelj v starem kraju.

ZNANA BANKA, VAS STARI PRIJATELJ

Vam je na razpolago za dostavljanje Vašim hitro in točno denarno nakazilo brez kakih stroškov in s povratnim potrdilom prejemnika, s katerim se zamorete uveriti, da je bil Vaš nalog najhitreje in točno izvršen. Od tega je odvisno, da bo imela Vaša obitelj srečne praznike.

Jugoslovanski Oddelek

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

Centrala: Podružnica za Bs. Aires: Bme. MITRE 234 CORRIENTES 1900 nogal Rio Bamba.

Za Vaše prihranke v naši HRANILNICI plačamo obresti 4 krat letno.

CAJA NACIONAL DE AHORRO POSTAL

I. — VENTAJAS EXTRAORDINARIAS.

que ninguna otra institución de ahorro del país puede ofrecer a sus depositantes:

1. Inembargabilidad de los depósitos, hasta \$ 5.000.
2. Inembargabilidad de la propiedad urbana o rural adquirida con los depósitos, hasta \$ 10.000.
3. Facilidad de operar con una misma libreta desde cualquier punto, por intermedio de oficinas de correos diseminadas en todo el país.
4. Exención de franqueo de toda la correspondencia y absoluta gratuidad de los reembolsos telegráficos.

II. — VENTAJAS ESPECIALES.

que muy pocas instituciones de ahorro del país pueden ofrecer a sus depositantes:

1. Garantía de la Nación sobre todas las operaciones.
2. Inversión segura de los depósitos, en títulos de renta y cédulas hipotecarias.
3. Fondo de garantía de los depósitos, constituido con las utilidades anuales.
4. Facilidades para mujeres casadas y depositantes menores. Las primeras pueden depositar y retirar sus ahorros sin intervención del esposo; los segundos pueden efectuar depósitos libremente, retirar por sí solos hasta \$ 50 anuales, y extraer cualquier importe con autorización del representante.
5. Pequeños reembolsos a la vista, hasta \$ 20, mediante "cédula para reembolsos" que se facilita a los depositantes que la solicitan.
6. Depósitos mínimos, desde un peso y facilidad para ahorrar centavos mediante sistemas de boletines y alcancías.
7. Aceptación de depósitos mayores, sin plazo fijo, a interés.
8. Facilidades en los trámites por fallecimiento del titular, cuyos fondos se entregan directamente a los derecho-habientes que acrediten vínculos de herederos forzosos (sin juicio sucesorio ni trámite judicial alguno), cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 5.000. En iguales condiciones se entrega directamente los fondos dejados entre hermanos, cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 500.
9. Reintegración a domicilio, en casos de enfermedad de los titulares de cuenta, por sumas no menores de \$ 5.
10. Horario excepcional, por intermedio de la Administración Central y de las oficinas de correos habilitadas.

Vesti iz organizacij

Po desetih letih...

Članek je bil napisan že za prejšnjo številko, a vsleda pomanjkanja prostora ni bil priobčen.

Po desetih letih sem oni teden spet obiskal Rosario in tamošnje naše rojake. Tekom teh let se je marsikaj spremenilo pri naših rojakih. Postali so bolj resni in usmerjeni, saj so pač tudi starejši. Nekateri so se tudi izselili v druge kraje, nekaj jih je umrlo. Večina pa se jih je že poženo ter imajo brhke otroke. So pa tudi še mnogi neporočeni, ki imajo nekateri lepe hišice, ki čakajo bodoče gospodinje. Slovenskih deklet jemenda v Rosariu bolj malo, ker so večinoma ostale v Buenos Airesu, kjer bolje plačajo. V splošnem kot se opazi se imajo naši rojaki prilično dovolj dobro, če pomislimo, da ni nihče prinesel drugega čez morje kot borno culo in so si torej vse, kar imajo, trdo z rokami zaslužili.

Mnogi naši rojaki imajo prav čedne hišice, morda še niso vse izplačane, a je upanje, da bodo že do delo in zdravje. Tudi v trgovskih in drugih poklicih so naši rojaki dobro zastopani in so nekateri dobro stojeci.

Seveda sem v kratkem času, ki mi je bil odmerjen, mogel obiskati samo nekatere naše rojake. Rad bi bil vse, ne morda iz kake radovednosti ali vlnudnosti, ki mi menda obojega primanjkuje, marveč zgolj iz splošnega izseljenskega stališča in gledanja na naš izseljenski položaj, ki ga človek najbolje od blizu spozna. Seveda bi poleg tega bilo potrebno kak večji in dobro organizirani sestanek, na katerem bi se porazgovorili o naših skupnih izseljenskih težnjah in potrebah.

Jaz sem namreč mnenja, da živimo izseljenci v mnogih pogledih čisto lastno življenje, od katerega pa bi lahko uživali mnogo boljše sadove, če bi razumeli pomen skupnosti, bodisi v kulturnem, gospodarskem ali kakršnem koli pogledu. Meni nasprotne mnenju pa je dejal neki Hrvat, da se za izseljence ne splača truditi, marveč da bi bilo za vsakega in prav tako tudi za domovino najkoristnejše, če se jih kratkoma pustijo usodi.

Vsekakor bo tudi nekaj resnice na tem, četudi bridke resnice, namreč v tem, da so mnogi izseljenci za svoje najaktualnejše brige popolnoma brezbržni. Domovina ali organizacija jih zanima samo toliko in takrat ko slutijo od nje potrebo in takojšnje osebne koristi. V teh primerih ima omenjeni Hrvat docela prav. Takih rojakov je tudi med Slovenci precej, med Hrvati menda pa še več. Nekateri nikoli nočejo razumeti, da splošnega izbolesanja ne more biti, če ni splošnega prizadevanja.

Naši rojaki v Rosariu se imajo torej posamezno prilično dovolj dobro. In tudi v skupnosti napredujejo. Kot je znano deluje že čez osem let med njimi društvo Triglav, ki si je pred kratkim kupilo lastno zemljišče ter si je zgradilo skromen društveni dom. Seveda, kot so mi povedali in kot je že navadno povsod, je vse to zasluga samo nekaterih res poštenih naših rojakov. Če bi vzeli vsi zgled od teh, bi bil uspeh kakršnega si je komaj misliti mogoče. Vendar rojaki in rojakinje v Rosariu, ali bi se ne splačalo o tem malo globlje in resneje misliti ter napeti vse sile, da se čimveč naših ljudi pritegne k skupnemu delu in cilju. Tem lažje bo to napraviti, ker ste okrog društva sa-

mi taki ljudje, ki prav tako dobro razumete lastno kot skupno gospodarstvo, kar ste večina pri sebi dokazali.

Slovenski list vam bo radevolje na razpologo ter koristil s tem, da pridno v njega dopisujete in da ga čimveč razširite med tamošnje rojake. O tem sem tudi s predsednikom društva in še naketerimi drugimi govoril. Treba je razumeti, da je vsak skupen uspeh odvisen od nas vseh. Kakor bi čimveč izvodov lista koristilo vašemu skupnemu prizadevanju, tako bi bilo naknadno koristno tudi za Slovenski list, ki je še v večji meri potreben posebne pažnje, ki se brezdvoma najodločneje in najustrajnejše ne prenehoma bori za naše izseljenske koristi in koristi naših doma.

Poleg društva, kot je znano, imajo v Rosariu tudi Slovensko šolo. Tudi za šolo bi se morali starši in vsi mnogo več zanimati. A zgleda, da naši ljudje ravno ono, kar je našega ter jim je pod ugodnimi pogoji nudeno, zametujejo. Kakor da bi nam bilo že v krvi zapisano večno trpljenje, hlapčevstvo in tlačanstvo. Tudi o tem rojaki in rojakinje bi se splačalo misliti.

Od moje strani bi jaz priporočal, da se šola prenese v prostore društva, ki bi popolnoma zadostovali. Z denarjem, ki ga izdaja šola za najemnino, pa bi kupili primerno šolsko vozilo, ki bi vozilo, povsod raztresene otroke v šolo in nazaj. Takih dnevih izletov bi bili tudi otroci veseli in bi ne izostajali.

S tem zaključujem z opisom mojega izleta v Rosario. Omenim naj še, da je bila vožnja tja in nazaj zelo lepa. Pogled preko širnega zelenega polja in krav, ki so se mirno pasle, je bil mikaven, posebno zame, ko odkar sem zapustil očesove krave in domačo gmajno, nisem več užival prave sreče. Zato sem vso pot molčal in bil zatopljen v svoje misli.

Ivan Kacin.

Begunka na odru

Čeprav se ni vreme nič kaj prijetno drželo preteklo nedeljo, se je bilo vkljub temu precej naših rojakov zbralo v prostorih G.P.D.S. v Villa Devoto, ki je bilo priredilo ta dan prvo svojo pomladansko prireditve in se je bila vprizorila F. Dellova drama v treh dejanjih Begunka.

V zadnjem Slovenskem listu je bilo v kratkih besedah povedano o vsebini te drame, zato bi bilo sedaj odveč ponovno pisati, pač pa se bom dotaknil v par besedah posameznih vlog. Omenim naj prej samo to še, da je bila ta igra v nedeljo prvič podana v Buenos Airesu in ker je nas bila zbrana pretežna večina bivših beguncev, ni čuda, če je marsikoga zanimala ta vprizoritev.

Nekoliko po napovedani uri se je pričelo s programom. Najprej je nastopil moški in mešan zbor z več pesmami, ki sta spet pokazala velik napredek ter smo opazili tudi novost, da je bil spremljan z glasovirjem po našem mlademu rojaku Joškotu Lojku, ki je sin načelnika petja Slovenskega doma. Kot rečeno zbor pod vodstvom F. Trebšeta, katerega mi se se priključile še nove moči, vidno napreduje ter se bolj in bolj zboljšuje. Za tem sta sledili dve deklamaciji, ki so jih podali naraščajniki in so bili zanje topla aplavdirani.

Sledila je igra. Dr. Doljak, posestnik iz Goriškega je pomeno dokazal, da je več težkim vlogam. Odgovarjal je popolnoma bodisi v mimiki, kretnjah in glasu.

Albert, njegov nečak, se je tudi precej uživel v svojo vlogo, dasiravno je bilo tu pa tam nekaj nedostatkov, katerih pa skoro ni bilo opaziti. Nikakor nismo pričakovali njegovega uspeha.

Mira, Doljakova soproga, je tudi svojo vlogo povsem dobro rešila, če pomislimo, da je prvokrat nastopila. V svoji vlogi, prvem in drugem dejanju jepokazala vso hinavščino in zvitost ženske, ki se ne boji nobene žrtve, samo da doseže končni cilj. Pa tudi proti koncu, ko se razkrijejo vse intrige, je znala pokazati tisti nedolžni ženski obraz, ki ga zmorejo samo ženske, ko prekanji vse izven strica.

Neža, posestnica na Dobravi, je v svoji vlogi res pokazala tip naših starih mamic, ki so skrbele predvsem za materjalni dobrobit svojih otrok. Pozabile so, da so bile tudi same enkrat mlade in da ima mladina čestokrat nepokvarjena čuvstva, ki se ne dajo podkupiti niti s kratenjem odvratni od čistega nesebičnega namena. Vse vsele so, če vidijo svojega otroka siteda v spoštovanem krogu. Kot rečeno je bila vloga v tem smislu dobro podana.

Ivan njen sin, jurist, se je le preveč poznala starostna razlika med njegovo nevesto in njim samim, darsi je dobro igral. Tudi v prizoru z materjo bi moral imeti več one mladeniške naivnosti in energije, ko brani ono kar smatra da mu po božjih in naravnih postavah gre.

Lucija, begunka, ni še bila razvita za ona leta, ki jih vloga zahteva ter je preveč nekako deklamirala. Sicer pa se je potrudila, da je svoje vne lahko vlogo, kolikor mogoče dobro podala.

Jereb, gostilničar, nam je pokazal tip onega našega postreživega gostilničarja, ki so pripravljene za vsake usluge in prijaznosti za denar. Tudi Lenka je bila dobra, samo nekoliko pretiho je govorila. In prav tako so tudi vsi ostali več ali manj gospredeno rešili svoje vloge.

Vsekakor nas je dramatični odsek tokrat presenetil, če vzamemo v poštev vse okoliščine. Po mojem mnenju je neka skrivnostna roka morala poseči zadnje čase vmes, sicer si ne morem predstavljati. Tuli scenerija nas je naravnost očarala, posebno v drugem dejanju je umel človek vtis, da gleda živo sliko naših gor.

Zaznamovati je velik napredek na našem kulturnem polju, da pa bi se naši mili rojaki res zanimali za kulturne prireditve, nam spričo obnašanja naših ljudi na nedeljski prireditvi ne bo nihče potrdil. Sramota! Medtem ko se igrali na odru trudijo da bi kar mogoče dobro podali teže vloge, za katere žrtvujejo toliko dragocenega časa, je v dvorani kot v čebelnjaku. Kakšno mnenje bi o nas odnesli tujei, če bi videli te stvari. Čudimo se našim ljudem ko posečajo tuje prireditve in se povsod dostojno vedejo, med svojimi pa so tako prostaki. Ali je to znak kulture? Društvo bi moralo v tem oziru odločneje postopati.

Upam pa da bo društvo v najkrajšem času to prelepo igro spet ponovilo. Svetoval bi, da bi v tem slučaju nabavilo dobre zvočnike. Vsaj taka je bila tudi splošna želja občinstva. Udeležencem.

IZ ROSARIA

S. D. D. "TRIGLAV"

Kakor je bilo najavljeno je priredilo društvo "Triglav" v svojih društvenih prostorih tekmo na balincanje. Tekma se je pričela že predpoldne.

Nagrado sta odnesla rojaka Albert Špacapan in Franc Miro, oziroma je v zadnji partiji odnesel zmago zadnje imenovani. Za to tekmo je vladalo veliko zanimanje med našimi rojaki. Igralo se je pozno v večer, a še ni bil izčrpan ves program. Ob dvanajsti uri je bil "asado", seveda ni manjkalo dobre kapljice.

Skupina otrok slovenske šole na Paternalu

Slovenska šola La Paternal

vabi vse cenj. rojakinje in rojake na veliko

ŠOLSKO PRIREDITEV

ki se bo vršila v nedeljo dne 5. NOVEMBRA 1939 v znani ARMENSKI dvorani, ul. ACEVEDO št. 1353

SPORED

1. POZDRAV GOSTOM, Ada Gregorici.
2. KMETJE, gibi s petjem, izvajajo najmanjši.
3. KAR SEM V SOLI, deklamira Elena Mihelj.
4. PLES, izvaja Irena Vidmar.
5. DRAGO HOČE POSTATI DIMNIKAR, izvaja Anči Mozetič.
6. MOJI MAMICI, Aleksander Lukman.
7. RAJANJE SOLSKIH DEKLIC (Japonke).
8. LOJZEK IN ZORICA. Igrokaz v 1 dejanju, izvajata Anči Mozetič in Helena Mihelj.
9. SLAVJE PALČKOV IN CVETLIC V GOZDU, izvajajo najmanjši.
10. NAŠE LJUBE MAME, KAKŠNE SO, izvaja Ida Pečenko.
11. NEKAJ ZA DOBRO VOLJO IN SMEH, izvajajo šolske deklice.
12. Otroška igra v treh dejanjih:

"Trnjulčica"

Nastopijo Trnjulčica, kraljevič, paži, dvorjanke in vile.

Trnjulčica: Irena Vidmar.

Kraljevič: Anton Vulin.

Paži: dečki slovenske šole.

Vile: Angela Lakner, Franca Lakner, Vida Kjuder, Darinka Cotič in Bogomira Malič.

Črna vila: Irena Jekše.

Začetek ob 4.30 popoldne.

Po sporedu:

PROSTA ZABAVA S PLESOM in SREČOLOV Z LEPIMI DOBITKI.

VSTOPNINA: Moški \$ 1.50; ženske \$ 1.—.

Prihitite vsi na to lepo prireditve, s katero se bodo naši najmlajši s Paternala poslovili od Vas v tem šolskem letu! Pridite in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje!

ODBOR.

Sledilo je lepo petje in se je h koncu razvil še ples.

Rojaki, Slovenci!

Lepo je bilo. Čemu bi se večkrat ne sestajali in zabavali na tak ali podoben način. Na mesto po raznih ničvrednih zabaviščih ali gostilnah, bi se zbirali v društvu. Brez dvoma smo večina za to!

Prisotni

Albert Špacapan in Franc Miro, najboljša balincarja med rosarijskimi Slovenci

DOMAČE VESTI

ŠTORKLJA

Pretekli teden je štorklja obiskala Žoržovo družino iz Devota. Hčerki Meri poročeni Schmidth ter soprogu Edvardu je prinesla prav zdravega in čilega fantiča, katerega mi so dali ime Edvard. Srečnim staršem čestitamo!

POIZVEDUJE SE

po Francu Jenko, ki se že več let ni oglasil. Prišel je v Argentino v Paraná leta 1928. Po njem poizveduje njegova mati Angela Zun, ki bi mu rada sporočila važne domače novice kakor tudi da je njegov popoln brat Lojze Zun pred enim letom pel novo mašo.

Kdor bi kaj vedel o njem ali če bi sam čital tele vrstice naj sporoči na uredništvo Slovenskega lista.

G.P.D.S. iz Villa Devoto

PRIREDI ZABAVNI VEČER

v soboto, dne 4. novembra ob 9. večer v društven. uestorih Simbrón 5148. Na sporedu je več pevskih točk ter burka v enem dejanju: "VEDEŽ".

Ker gre ves čisti dobiček za dobrodelne namene, vabimo rojake da se tega zabavnega večera udeležijo. O d b o r

Članstvo društva "Triglav", ki se je udeležilo na dan balinarske tekme s svojimi družinami "asada"

"Slovenski dom"

PRVO POMLADANSKO ZABAVO

ki se bo vršila v NEDELJO 12. NOVEMBRA v društvenih prostorih GRAL. CESAR DIAZ 1657, na Paternalu.

Začetek ob 4 uri pop.

Domače zabave v Slovenskem domu se vršijo vedno v najlepšem družinskem razpoloženju, kakor je vsem obiskovalcem naših prireditvev znano. Pridite tudi sedaj vsi in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje in znance.

Nasvidenje torej v nedeljo 12. NOVEMBRA v društvenih prostorih, Gral. Cesar Diaz 1657, ki se nahajajo 3 kvadre od Avenide San Martin po Dto. Alvarez proti Gaoni.

Slovenci doma in po svetu

Žalostno stanje ljudstva v Italiji

Te dni smo brali v časopisju, da po italijanskih restavracijah sme dobiti vsak gost na mizo le enkrat na dan meso. Ni nobenega dvoma o tem, zakaj je italijanska vlada izdala ta odlok. Italija nima toliko živine, da bo mogla zadostiti vsem svojim potrebam. Navezana je na uvoz živine iz drugih držav, predvsem na Jugoslavijo. Ta stvar pa je draga, kakor je pač drag vsak uvoz za državo, ki ima še toliko drugih potreb. Zato se v Italiji zdaj na vso moč prizadevajo, da bi dvignili povsod, kjer se le da, svojo lastno živinorejo. Istra in Goriška je posebej prikladna dežela za živinorejo. Treba ji je samo posvetiti večjo pozornost. In to pozornost so ji v Italiji tudi res sklenili posvetiti. Le 12 odstotkov površine v Istri je danes pokrite s pašniki. Treba bi jih bilo na vsak način povečati. Gozdni predel v Istri obsega 42 odstotkov površine. Tu bi bilo treba poskrbeti tudi za dobre gozdne pašnike, po kraških predelih ja, kolikor bi se le dalo, pa zasaditi gozd. To ne bi bilo koristno le za kmete, pač pa gotovo v nič manjši meri tudi za državo, ker bi s tem zelo povzdignila živinorejo. Kmetje sami pa nimajo sredstev, da bi to dosegli, niti njihove zadruge in celo občine ne. Država bi morala dati a te stvari izdatno podporo. Istra ni tako bogata dežela, da bi mogla sama izhajati s tem, kar pridelava. Gospodarsko stanje ljudi v Julijski Krajini je danes precej žalostno in se samo z žrtvami kmeta ne more zboljšati. Zato bodo tukajšnji kmetje hvaležni vsakomur, kdor bi jim priskočil res na pomoč in sicer tako, da bi od tega tudi kmet imel kaj koristi in ne samo država.

Ziljani na Koroškem bodo ob pašnike

Izpod Dobrača pišejo: Letos zadnjič pasemo po planinah od Šmohorja do Vrat. Vse te planine so nam končno veljavno vzete. Že sedaj nam je prepovedana pot preko meje, samo otroci do 10 let smejo po živino, ki pač nezna brati prepovedi na velikih tablah, čeprav so napisane v treh jezikih. Mi pa samo od daleč gledamo, kako gradijo Italijani utrdbe in se čudimo, da imajo ob nemški meji tudi slovenske napisane. Ker Jugoslovani ni nikoli na naše gore, veljajo ti napis menda le nam in torej naša govornica po italijanskem mnenju le ni nemško narčneje. Ko bomo letos odgnali živino s planine, nam bo posebno hudo in s strahom gledamo v bodočnost, kam prihodnje leto z živino.

Združitev emigrantskih društev "Jadran" in "Nanos"

Združitev emigrantskih društev "Jadran" in "Nanos" se je uresničila. V nedeljo 10. septembra dopoldne se je vršil v Narodnem domu

ustanovni občni zbor društva "Jadran" in "Nanos", ki predstavljata združitev obeh emigrantskih društev v Mariboru. Predsednik pripravljalnega odbora dr. Cerkevnič je uvodoma navedel razloge združitve obeh društev in delo pripravljalnega odbora. Nato sta poročala bivša predsednika obeh društev, za "Jadran" Mario Kralj, za "Nanos" prof. Lojze Bizjak. Po teh poročilih so bila sprejeta pravila novega društva, ki se bo imenovalo "Jadran-Nanos". Nato so sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika odvetnik dr. Vinko Rapotec, podpredsednika pa sta oba bivša predsednika omenjenih društev. V ostali odbor so bili izvoljeni zastopniki obeh bivših društev. Občnemu zboru so prisostvovali zastopniki raznih drugih emigrantskih društev iz Ljubljane, Celja, Ptuja in drugod, navzoč pa je bil tudi predsednik Združenja emigrantskih društev Jugoslavije dr. Ivan Čok iz Beograda.

NA GIMNAZIJIH IN REALKAH TUDI ITALIJANŠČINA

Prosvetni minister je izdal odlok, da se v učni načrt realnih gimnazij in realk sprejme tudi italijanščina. Italijanski jezik bodo poučevali na srednjih šolah na področju mesta Beograda, poleg tega pa še na realnih gimnazijah v banovinskih središčih ter razen tega tudi na Sušaku, v Šibeniku in v Dubrovniku. Učenci tretjega gimnazijskega razreda bodo v svojih prijavah morali navesti, katerega jezika se žele učiti: angleškega, nemškega ali pa italijanskega.

DELNISKA DRUŽBA ZA SVILARSTVO

Posebno privilegirano delniško družbo za svilarstvo je ustanovila vlada z nedavno uredbo. Družba je imela delniškega kapitala 30 milijonov dinarjev. Država bo vpisala 15 tisoč delnic za vsoto 15 milijonov dinarjev, ostalo polovico pa bodo vpisale Državna hipotekarna banka, Poštna hranilnica in Privileg. agrarna banka. Država bo vplačala svoje deleže na ta način, da bo prepuščala novi družbi svoje svilne tovarne z vsemi stroji in stavbami, banke pa bodo vplačale gotovino. Družba se bo bavila z gojenjem svilnih zapredkov, z izdelovanjem svile in s prodajo izdelanega blaga. Zato je tudi oproščena vseh državnih in samoupravnih dajatev. Čisti dobiček se bo sprva nabiral v posebni sklad, iz katerega se bodo krile morebitne izgube. Ko bo pa rezervni sklad dosegel 45 milijonov, se bo iz tega sklada povečala osnovna glavnica. Kar bo pa pozneje preostalo dobička, se bo razdeljeval delničarjem. V prvi vrsti bo družba skrbela za sajenje murv in širjenje svilarstva. Večinoma se sviloprejkje goje v Vojvodini, Sremu in nekaterih delih Južne Srbije.

NAŠ LES GRE V ŠPANIJO

Prva ladja natovorjena z lesom, je odplula te dni iz splitskega pristanišča proti Španiji. Pred meseci se je tam mudila posebna komisija, ki je šla študirat, če se bo dalo izvažati v Španijo les. Potreba po lesu je tam velika, saj je treba obnoviti ogromno zgradb, ki so bile po-

rušene med državljansko vojno. Toda finančne možnosti Španije so še majhne in ni upanja, da bi se stanje kaj hitro izboljšalo. Čim se bo Španija nekoliko popravila, bi se za naš les spet odprlo dobro tržišče, kakor je bilo tam pred državljansko vojno.

KRALJ PETER IMA NOVEGA VZGOJITELJA

Z odlokom kraljevskega nameštva je s 1. septembrom 1939 postavljen za novega vzgojitelja kralja Petra armadni general Peter Kostić, poveljnik mesta Beograda. General Peter Kostić je postal poveljnik Beograda 20. novembra 1937. Prej je bil poveljnik prve armadne oblasti. Spada med naše najspodobnejše častnike ter pripada zboru generalštabne stroke. Od svetovne vojne sem je zavzemal razne položaje v vojnem ministertvu, v generalnem štabu in pri raznih poveljstvih. Zatem je bil tudi na položaju prvega pomočnika načelnika glavnega generalštaba, in sicer celih šest let. Zaupane so mu bile naloge organizacijske in operacijske narave.

ODBOR JUGORASA PRI MINISTRU SOCIJALNE POLITIKE

Izvršni odbor Jugorasa je obiskal predčerašnjim ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Srdjana Budisavljevića in mu razložil svoje težnje in program. Delegati so razložili ministru tudi razloge, ki so dovedli do ustanovitve delavske organizacije Jugorasa kot protiutež proti marksizmu med delavskimi organizacijami. Minister je dejal na koncu, da bo upošteval predloge Jugorasa, katere bo ta organizacija predložila za izboljšanje življenjskih razmer med delavci.

HRVATI ZAHTEVAJO ZASE OBCINI V DRAVSKI BANOVINI

Dve občini, ki spadata v dravsko banovino: Štrigovo v ljutomerskem okraju in Radatoviče v črnomeljškem okraju, zahtevajo zase Hrvatje, češ da sta popolnoma hrvaški in

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Poslužujte se PREVOZNEGA PODJETJA "Expreso Gorizia"

Franc Lojk

VILLARROEL 1476
U. T. 54-5172 — 54-2094

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK

Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50-0277

da je prav, če se vrnete v sestav banovine Hrvatske sedaj, ko se je določalo meje te nove banovine. "Slovenec" odgovarja na to, da moramo v tem primeru tudi Slovenci postaviti svoje zahteve in zahtevati odločno vrnitev treh slovenskih občin, ki so pripadle pri prvotnih razmejitvah savski banovini. Te občine so: Trata, Draga in Osilnica ob Kolpi. Tudi "Jutarnji list" piše o Štrigovi in Radatovičih in pravi, da pričakuje, da bodo Slovenci, čeprav so sicer zelo upravičeno občutljivi, kadar gre za njihove narodne zahteve in koristi, pripoznali upravičenost tudi hrvaškimi zahtevam. Pač pa "Jutarnji list" nič ne omenja tistih treh slovenskih občin, ki bi jih Hrvatje na vsak način morali vrniti Sloveniji.

IZVOZ ŽIVINE IZ JUGOSLAVIJE V ITALIJO

Na Reki je bil podpisan nov sporazum med našo državo in Italijo, po katerem bomo lahko vsak teden izvozili v Italijo 450 kosov govedi in sicer 50 krav in 400 volov. Vole bodo Italijani plačevali po 8 din za kilogram franko Reka, krave pa po 6.80 din za kilogram prav tako franko Reka. Pogodba velja že od začetkom septembra.

Poparjenost med Korošci radi izkaznic

Uvedba izkaznic za življenjske potrebščine je zelo neprijetno odjeknila med ljudstvom na Koroškem. Preveč v živem spominu so še zadnja leta svetovne vojne, ko se je konzum urejeval s podobnimi izkaznicami. Čeprav se propaganda z vsemi silami trudi, da bi prepričala ljudstvo, da uvedba izkaznic ni nikakor znamenje pomanjkanja življenjskih potrebščin, temveč samo sredstvo za pravičnejšo razdelitev dobrin med narodom, se je vendar pojavila med ljudstvom velika bojazn, da bi se mogoče vendarle znale ponoviti bridke preizkušnje preteklih vojn, ko so ljudje imeli sicer izkaznice, a se nanje prečesto ni nič prejelo. Pa že sama odmera življenjskih potrebščin odraslega človeka 280 gramov sladkorja na teden, dalje 63 gr. kavinih izdelkov (kave in primesi); posebno nizka pa se zdi odmera mleka: za otroke pod 6 let je določenih po 7 desetink litra mleka na dan, za otroke nad 6 let po pol litra in za vse ostale od 14. leta dalje po dve desetinki litra mleka na dan. Izjemo tvorijo samo doječe matere, ki jim je odmerjenih 7 desetink litra mleka na dan. Prav tako so ljudje v skrbeh, kako bo z dodelitvijo tkanin, blaga in obutve, ki zaenkrat še ni določena. Benein se oddaja samo še na podlagi posebnih izkaznic, ki jih izstavlja policija ali vojaška oblast. Zato pada v oči, da je avtomobilski promet v zadnjem času skoro popolnoma izostal. Redki inozemci se od časa do časa objavijo na cestah, ker pa imajo velike težkoče pri nabavi bencina, je tudi teh vedno manj.

GRADOVI SO SE ZRUSILI — A NAROD JE SE OSTAL

Iz Bilčovsa pišejo: Ker sa se občini Bilčovs iz Zg. Vesca združili v

eno občino, je postala dosedanja občinska pisarna premajhna in bo treba, tako pravijo, tidati novo občinsko hišo. Pa tudi dom za Hitlerjevo mladino se bo baje postavil in celo nov dekliski dom. Torej kar tri hiše. Načrt je lep, skrbi nas samo to, kako bo naša občina mogla vse te hiše vzdrževati. Pri nas imamo tudi otroški vrtec. Seveda se voditeljica zelo varuje, da z otroki ne bi govorila slovensko. Tudi za ta vrtec nimamo pravega prostora in tako nameravajo v ta namen postaviti novo hišo. Po tem takem bomo postali prav mestni. Skrbe nas naši otroci, ki z novim šolskim letom v šoli ne bodo mogli več govoriti slovensko. Otroci-začetniki pa znajo skoro izključno samo slovensko. Toda mi smo polni vere vase in bomo pogumno prenašali vse, kar nam bo naložila usoda. Naši dedje so služili graščakom, gradovi so razpadli, narod pa še živi.

Obletnica smrti Vinka Poljanca

Te dni je minilo leto dni, odkar je v Škocijanu umrl koroški borec in voditelj Vinko Poljanec. Slovenski dijaki so na njegovem grobu počastili njegov spomin s skromno slovesnostjo, kot jo dopuščajo trenutne razmere, ki so v znamenju prevelike napetosti, da bi se mogel takim trenutkom dati primeren poudarek. "Koroški Slovenec" posveča pokojnemu vodji topel spominski članek, iz katerega posnemamo: "Koroški Slovenci smo pred enim letom doživeli težko izgubo. Potrti smo stali ob svežem grobu na škocijanskem pokopališču. Pred nami pa je vstajala velika podoba narodnega delavca župnika Vinka Poljanca. Letos, ko že raste na njegovem grobu cvetje, ki ga je tako ljubil, se nanovo vzbujajo spomini "veselega slovenskega fanta", kakor se je pogostokrat sam imenoval. Prečesto je nosil nagelj v gumbnici in zapel je, da je bilo veselje. Ljubil je koroško pesem, ki je odsev slovenske duše.

Ponovno je dokazal to svojo ljubezen na številnih zborovanjih in prav posebno kot vodja koroških pevcev, ki so nastopali s slovensko koroško pesmijo po vseh večjih mestih Slovenije. Zdi se, da je v Vinku Poljanecu odseval vse življenje koroških Slovencev. Pogledal je našemu človeku globoko v srce in poznal vse njegove lastnosti, dobre in slabe. Koroška temlja mu je postala domovina, ki jo je vzljubil iz vse globine svoje duše, čeprav mu je zibelka tekla tam na lepem Štajerskem. Slovenska beseda, ki je naraven izraz slovenske narodnosti, je našla v škocijanskem župniku svojega vnetega glasnika. Od Pliberka do Šmohorja, od Sel pod Košto do Djek pod Sinjo planino je potoval na shode in prireditve, vedno znova je našim ljudem vlival novega poguma in nove vere v bodočnost, da pod težo razmer ne bi omagali. Razpoloženo, ki ga je ustvaril, ni bilo le pena na morju, globoke misli, podane v preprosti besedi, mešane s pristno segavostjo so zapustile trajni učinek: ljubezen do materne besede in povezanost z grudo".

AKO HOČITE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Najnovejše blago za leto 1939-1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim klientom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se bodele sami prepričali

Cene nizke.

Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIČ

TRELLES 2642 U. T. 59-1232

IZDELUJEM TUDI ŽENSKÉ OBLEKE PO MOSKEM KROJU

JUGOSLOVANSKI DELAVCI SE VRAČAJO

Zadnje dni, ko se je mednarodni položaj na svetu tako zaostri, so se začeli iz tujine vračati k nam tudi naši delavci. Ponajveč se vračajo iz Francije. Vtehle razburkanih časih je res najbolj varno v domovini, posebno če je taka, kakršna je naša, mirna, prijetna, urejena, pa kljub temu pripravljena na vse.

PODPORE DRUŽINAM VOJNIH VPOKLICANCEV

Svojem v vojaško službo vpoklicanim dovoljuje država posebne družinske podpore. Pravico do podpore ima pred vsem vojakova družina in nato vsi ostali, katere je v vojno odšli oskrboval. Prošnjo je treba vložiti pri občini z vsemi potrebnimi dokazi. Država dovoljuje podporo za nabavo vsakdanjih potrebščin, mesečne prispevke za stanovanje, doklade za bolezn, porode, pomoč za šolanje otrok in za kritje socialnih obveznosti. Samostojni obrtniki, kmetje in njihovi svoji dobijo gospodarsko pomoč, če bi bil sicer njihov gospodarski obstoje ogrožen. Kdor se smatra za upravičenega za sprejem podpore naj se obrne do župana svoje občine.

OBRAMBA PRED ZRAČNIMI NAPADI NA KOROŠKEM

Deželni glavar je izdal poziv, naj stopi civilna obramba pred zračnimi napadi v akcijo. Posebne odredbe nakazujejo, kako se je treba ravhati ob zatemitvah in letalskih alarmih, kaj vse si mora nabaviti vsak dom in kakšna je naloga počinih članov obrambne organizacije. Po občinah so se vršila tozadevna informativna zborovanja, podrobno so razvidne iz letakov in radio poročil. Povdarjamo, da je dolžnost vsakogar, da se strogo ravna po izdanih odredbah, ki so stopile v veljavo s 1. septembrom.

CENE ŽIVLJENJSKIM POTREBŠČINAM SE DVIGAJO

Cene življenjskih potrebščin so se začele po mnogih delih države dvigati, ne da bi bil kje razlog, ki bi povzročil upravičeval. Naša država ima živeža vseh vrst doma zadosti na zalogi, toda evropski vihar je pripravil ljudi do tega, da so začeli mahoma kupovati življenjske potrebščine. Trgovci pa so konjunkturo takoj izrabili in začeli navijati cene. Večina jugoslovanskih časopisov se je oglasila in zahtevala od vlade, naj izda primerne ukrepe, da potrošniki ne bodo na milost in ne na nemilost prepuščeni trgovcem, ki bodo navijali cene in izrabljali stisko socialno najbolj šibkih slojev. V Šibeniku je takoj nastopila policija in zagrozila trgovcem s strogimi kaznimi. Posledica je bila, da so trgovci nehali prodajati blago po povzraženih cenah. Policija pa jih je natančno tudi sodišču.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

Slov. Babica

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernández. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane. Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer LIMA 1217 — BUENOS AIRES U. T. 23 - Buen Orden 3389

PROTI ŠPEKULANTOM V JUGOSLAVIJI

Posebne ukrepe proti špekulantom in oderuhom najjavljajo oblasti v vseh večjih jugoslovanskih mestih. Posebno bodo strogo kaznovani tisti, ki bi neupravičeno kopičili življenjske potrebščine, kakor jedi, obleko, obutev, gorivo in živinsko hrano z namenom, da bi jo pozneje prodajali za višje cene. Glede prehrane prebivalstva nimajo oblasti nobene skrbi, ker je v naši državi dosti hrane. Če bi pa ti ukrepi ne zalegli, pa bo vlada izdala nove strožje ukrepe, ki bodo preprečili sleherni izkoriščanje potrošnikov. V Beogradu in Zagrebu je policija že prijela več takih, ki bi se radi okoristili s teškim stanjem, ki je nastopilo v Evropi, ter iz psihoze, ki se je prijela potrošnikov.

JUGOSLOVANSKI IZVOZNIKI TRPE ŠKODO

Evropska vojna je povzročila veliko škodo jugoslovanskim izvoznikom. Številne ladje, ki so bile nato-vorjene z blagom, so morale ostati v pristaniščih. Zavarovalnice nočejo prevzeti obveznosti, da bodo izplačale odškodnino za primer, da bi bila ladja potopljena. Zlasti se pozna zastoj v trgovini z lesom in cementom. Premog pa odvažajo iz naših pristanišč edino le italijanske ladje.

PETDESETLETNICA LJUBLJANSKE MESTNE HRANILNICE

Dne 1. oktobra t. l. je obhajala Mestna hranilnica ljubljanska 50 letnico svojega obstoja. Mestna hranilnica ljubljanska je eden od največjih denarnih zavodov v korist prebivalstva, ne samo v Jugoslaviji, ampak na celem Balkanu. Mestna hranilnica ljubljanska je bila pred 50 leti ustanovljena kot samopomočni denarni zavod za ljubljanske obrtnike, trgovce in meščane, ki so dotodaj bili odvisni od nemških ali nemškutarških denarnih zavodov. Z ustanovitvijo ljubljanske mestne hranilnice je politično osvobojenje našega naroda dobilo tudi prvo gospodarsko in finančno podlago ter je na ta način omogočilo velik razmah samostojnosti političnega mišljenja. Ljubljanska mestna hranilnica je omogočila tudi našemu kmečkemu življu cenen kredit ter velikokrat reševala zadolžene kmetije pred nakupom Schulvereina in Südmarke. Čisti dobiček je Mestna hranilnica predvsem poklanjala narodnim namenom ter je v tem oziru storila za osamosvojitve slovenskega, gospodarskega, političnega in kulturnega življenja tako velike usluge, da ji mora zgodovina biti hvaležna. Kot končno krono svoje humanistične politike je uprava Mestne hranilnice izrabila v tem da je za mestno ubožnico ljubljansko darovala 5 milijonov dinarjev.

URAD ZA ZAŠČITO OTROK

Na seji glavnega odbora jugoslovanske unije za zaščito otrok, ki se je 2. oktobra vršila v Beogradu, je bilo sporočeno, da je kraljica Marija ustanovila v Beogradu urad za zaščito otrok za primer vojne. Za zaščito otrok je bil ustanovljen odbor državnih predstavnikov, na čelu pod neposrednim predsedništvom

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravni tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik EMIL ŽIVEC Osorio 5085 — La Paternal

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires U. T. 54 - 3588

kraljice Marije. Jugoslovanska unija je pričela ustanavljati v vseh mestih in okrajih krajevne odbore, ki bodo v primeru vojne nevarnosti izvrševali vsa dela, ki so predvidena za zaščito otrok. Da bi se čim prej mogla graditi otroška zavetišča, je unija pričela popisovati otroke v vseh mestih, predvsem otroke, katerih starši ali redniki iz kakršnega koli razloga v primeru vojne ne bi mogli vzdrževati otrok ali jih spraviti na varno. Unija smatra, da bo v primeru vojne nevarnosti morala skrbeti v vse državi za okoli 200.000 otrok.

DR. MAČEK O JUGOSLAVIJI

O mišljenju hrvatskega naroda v vojni vihari, ki je zavladala nad veliko večino Evrope se je voditelj hrvatskega naroda in podpredsednik današnje kraljevske vlade Jugoslavije dr. Maček izjavil za popolno nevtralnost Jugoslavije. Rekel je, da je za male države v Evropi edino modro, da ostanejo nevtralne.

Zakaj tudi, če bi stale po naključju na strani zmagovalcev bi jih pred končno zmago uničili. Skupna korist, vseh južnih Slovanov je v tem, da skušajo za vsako ceno ohraniti mir. V to smer gredo vsa naša prizadevanja. O notranjem položaju v Jugoslaviji je dr. Maček dejal, da za zdaj ni na dnevnem redu vprašanje o upravnih razdelitvi Jugoslavije na nekake štiri avtonomne enote. Glavno je, da se izvede nova politična zakonodaja, zlasti nov volil-

ni zakon. Volitve po tem novem volilnem zakonu bodo razpisane takoj, ko bo mednarodni položaj to dopustil. V tej izjavi dr. Mačka se vidi kako je modra zunanja in notranja politika Kneza namestnika Pavla in pa voditelja slovenskega naroda dr. Antona Korošca. Stroga nevtralnost, katero je vedno zagovarjal knez namestnik je šele sedaj pokazala svoje sadove v prid Jugoslavije in njenemu ljudstvu, ki je pretežno kmečko.

Vojne priprave v Italiji

Rim, septembra. — V vseh mestih severne Italije, posebno v Piemontu, Lombardiji in Liguriji, so izšli ukrepi za pasivno obrambo pred morebitnimi napadi iz zraka. Začeli so zidati zavetišča in kopati jarke za shranitev materiala in blaga, spravljenega v skladiščih. V nekaterih avtomobilskih tovarnah so začeli izseljevati delavce in jih takoj poslali v podzemeljska zavetišča. Nedavno so delali poskuse v smislu gornjih ukrepov. Poskusi so se popolnoma obnesli, posebno izpraznitev tovarn se je hitro izvršila že v nekaj minutah. Delavci so pokazali občudovanja vredno discipliniranost. Ponoči so tudi za poskušnjo zatemnili mesta. Prebivalstvo je vse te ukrepe sprejelo kar se da mirno in s popolnim razumevanjem.

Rim, september. — Senator general Daloglio, predsednik generalnega komisarijata za proizvodnjo vojnega materijala, je zaradi svoje starosti zaprosil, da bi bil razrešen te dolžnosti. Mussolini je na njegovo mesto imenoval divizijskega gener. Favargosa, šefa intendature prostovoljskih čet za časa španske državljanske vojne.

Rim, septembra. — Objavljenih je več ministrskih odlokov, s katerimi se uvajajo zelo stroge kazni proti osebam, ki uganjajo špekulacijo s trgovskim blagom.

Rim, septembra. — Italijanska vojska, ki se je mudila v Rimu, je bila po nalogu Mussolinija razdeljena v dve skupini armadnih zborov. Prvi skupini bo poveljeval prestolonaslednik in bosta v njej armadna zbor, ki jima poveljujeta Adriano Marinetti in Camilo Grossi. Drugi skupini bo poveljeval italijanski maršal Rüdolfo Graziani in bo obstojala iz dveh armadnih zborov, katerima poveljujeta generala Vittorio Ambrosi in Ettore Bastico.

Rim, septembra. — Od 5. septembra dalje je omejen celotni železniški promet v Italiji. Od tega dne dalje je promet za polovico manjši kot ob normalnih razmerah. Pri tem bodo upošteevane tudi potrebe izseljevanja civilnega prebivalstva iz velikih mest. Ista omejitev je določena tudi za obalno in rečno plovbo, kakor tudi za promet s tovornimi avtomobili.

ŽGANJE

IZBORNA KAKOVOST II. IN III. VRSTE
MOČNOSTI 39° IN 48°

VERMUT

OKUSEN, PRVOVRSTNE KAKOVOSTI
PRIPRAVLJEN

IZ NAJBOLJŠEGA SANJUANSKEGA VINA

SLIVOVICA

UVOŽENA IZ JUGOSLAVIJE

PELINKOVEC

PRIPRAVLJEN V BUENOS AIRESU IZ
PRVOVRSTNEGA MATERJALA

TOVARNA LIKERJEV IN ALKOHOLNIH
PIJAČ

Zlatko Badel

Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.
U. T. Olivos (741) - 1304

Sposobnost rdeče vojske

Vojaški in mednarodni politični krogi danes redko kaj tako obravnavajo kakor ravno vojaško moč sovjetske Rusije. Nekateri pripisujejo danes rdeči vojski izredne sposobnosti in pravijo, da je sovjetska vojska dobro opremljena v vseh ozirih, drugi pa zopet trdijo, da tudi danes ruska vojska ne pomeni mnogo. V zadnjih časih se nikjer ni toliko pisalo o moči ruske vojske kot pa ravno v Franciji; de Kerilis in pa tednik "Gringoire" sta čisto objavljala članke, v katerih sta dokazovala, da ni ruska vojska nič vredna. Časnikar Bertrand Gauthier pa je pobijal njune navedbe. Vsi pa so pisali brez pravih podatkov. V naslednjem pa bomo skušali nekoliko pjasniti položaj ruske vojske s številkami in podatki, ki so nam dostopni.

Vojaška moč vsake države je navadno povsod v zvezi z močjo njene socialne in gospodarske organizacije. Pri tem moramo takoj ugotoviti, da Stalinova Rusija nima ničesar več skupnega z bivšo caristično Rusijo, Carska Rusija skoraj ni imela nobene industrije, današnja Rusija pa ima največ mangana, po proizvodnji pogonskih olj je tretja država na svetu in je za Zedinjenimi državami najbolj bogata na železni rudi. V carski Rusiji so samo eno tretjino vojnih obveznikov lahko vojaško izvežbali, vsi ostali so bili brez priprav na vojsko in tako je bilo v carski Rusiji v vojski 30 do 37 odstotkov nepismenih. Sovjetska Rusija pa je že v letu 1918 uvedla splošno vojaško dolžnost in jo razširila tudi na Turkestan, rusko srednjo Azijo in na severni Kavkaz. Med temi obvezniki je 45 odstotkov delavcev, ki delajo v industriji, vsi ostali pa so poljedelci ali pa celo še nomadi, ki bodo odšli v prve vrste, medtem ko bo industrijsko delavstvo lahko ostalo v ozadju in delalo v vojni industriji naprej. Vrhovni sovjet pa je dne 10. avgusta 1936 podpisal ukaz, da se starostna meja za vpoklic v vojsko zniža na 19. leto. Carska Rusija je imela 1.300.000 do 1.400.000 vojakov, rezervnih častnikov pa samo 35.000, kar je bilo silno malo. Številne ruske poraze med svetovno vojno je zagrešilo prav pomanjkanje poveljnikov. Sovjetska Rusija pa je že takoj v začetku poskrbela, da bi imela za vsak primer dovolj izsolanih rezervnih častnikov in poveljnikov. To so sovjeti večinoma dosegli na ta način, da so ustanovili dve delavski vseučilišči v Leningradu in v Moskvi. Tam so se delavci izsolali predvsem tehnično in ima tako sovjetska vojska danes dovolj izurjenih mož za svoje motorizirane in letalske oddelke. Tako se je zgodilo, da je ob začetku leta 1939 poldrug milijon delavcev imelo diplome ali pa izpričevala s teh visokih šol in sorodnih učilišč. Vse diplome pa so se glasile na izsolanost v tehniki. Večino tega delavstva so že prevedli v rezervo sovjetske vojske kot častnike. Tudi številke o ruski vojski so danes čisto drugačne kot pa pod carsko Rusijo. Letniki od 19. do 25. leta dajejo danes sovjetski vojski 5 do 6 milijonov mož, 7 milijonov mož pa je dosedaj odslužilo dodatno iz raznih letnikov svoj rok v zadnjih 9 letih. Splošno se računa, da bi sovjetska vojska v primeru mobilizacije štela 25 milijonov mož, vstevši dva milijona tistih letnikov, ki pravkar nastopajo svojo vojaško dolžnost. Vojaški rok traja v Rusiji dve leti in 60 odstotkov obveznikov odhaja v redno po-

kljeno rdečo vojsko ostale obveznike pa pošljejo v tako imenovano teritorialno vojsko. Izvežbanost vojske je zelo moderna; obvezniki morajo odslužiti tečaj pri tankih in kadar so na manevrih, morajo rdeči vojaki vežbati obenem s tanki po piljkih, ki so vsa bombardirana s plinskimi bombami. Seveda pošiljajo na take manevre tudi posebne čete z letali, ki se nato s padali spuščajo v ozadju, da presenetijo razvoj manevrov.

Carska Rusija ni imela dobrih cest. Sovjeti pa so od leta 1933 naprej stori na tem polju vse, kar so mogli. Izdali so zakon o obveznem kuluku pri cestnih delih in vsak ruski državljan je moral na leto odslužiti na takem delu 6 dni. Leta 1934 so zgradili čisto novo cesto od Kijeva do polske meje in iz strateških razlogov je bila zgrajena cesta iz Žitomirja do romunske meje. V istem letu so položili 18.000 km novih tračnic. Prav tako so zgradili cesto iz Harkova v industrijsko ozemlje ob Donecu, ki je bogato na premogu. Trenutno grade betonsko cesto iz Moskve na Kavkaz, in v januarju so začeli graditi cesto iz Moskve proti Arhangelsku. Konec leta 1935 so tudi izročili prometu 847 km dolg petrolejski vod od Kapiškega morja do Orska ob Južnem Uralu.

Vzporedno pa so sovjeti že vsa leta mladino vadili v vojaških strokah, tako posebno v streljanju; ta pouk je vodila organizacija Osovjakim. Prav tako so mladino poučevali v vsem, kar je v zvezi z vojno, tako posebej v protiletalski obrambi. Ta mladinska organizacija ima danes nad 20.000 odsekov.

Pomanjkljivo pa je izdelovanje orožja, posebno ruske puške še ne dosežejo popolnosti modernih modelov pušk "Enfield" in "Mauser". Strelivo je v letu 1935 še zmeraj 8% odpovedovalo. Tudi izdelovanje strojnih pušk je še pomanjkljivo in se lahke strojnice tipa "Dehtjerev" niso ikazale. Pač pa so boljše težke strojnice tipa "Spitalny Homarickij", ki lahko oddado 1500 strel na minuto.

Sovjetska mornarica gradi predvsem manjše vojne ladje in mnogi mislijo, da je to najbrž za bodoče vojne boje. Pač pa so nove sovjetske podmornice take, da so vsaj enakovredne podmornicam ostalih evropskih držav. Te podmornice imajo nosilnost 900 ton, 8 torpednih cevi in po 2 topa. Baj je jih imajo sedaj sovjeti že 70 v Vzhodnem morju. Pač pa se še nič ne ve o novem tipu sovjetskih torpedov.

Vzporedno z modernizacijo cest pa se razvija tudi motorizacija sovjetske vojske. Po štetju ob zaključku leta 1938 je imela sovjetska Rusija tedaj 600.000 tovornih avtomobilov, pač pa je imela samo 85.000 osebnih avtomobilov, kar je vsekakor silno malo. Sedaj računajo, da ima sovjetska vojska 4.000 tankov, večinoma desetonskih, ki dosežejo hitrost 45 km na uro in so oboroženi s topom in dvema strojnica. Sovjetski vojaški strokovnjaki menijo, da so se ti tanki v Španiji dobro izkazali.

Najbolj zanimivo pa je poglavje o sovjetskem letalstvu. Sedaj dela v letalski industriji 250.000 delavcev. Rusija ima štiri letalske tovarne in pet tovarn za izdelovanje motorjev. Te tovarne lahko izdelajo leno 6.000 letal optimisti pa računajo, da ima Rusija sedaj 8.000 letal z 8 milijoni konjskimi silami. Sovjeti grade večinoma letala ameriškega patenta "Curtis". Sami pa imajo svoja lovska letala "Rada", ki so enosedelna s štirimi strojnica in ki se v 6 in pol minutah lahko dvignejo 5.000 m visoko. Bombniki so dvomotorni. Na

progi Moskva-Minska grade sedaj dvoje letališč. Sovjetsko topništvo je zelo močno in medtem ko je znašala moč francoskega topništva v oddanih streljih v letu 1939 6.373 kg, je znašala pri sovjetih 7.136 na edinico. Z vsemi dodatnimi oddelki sovjetske vojske doseže lahko 78.932 kg, medtem ko odpade na francosko edinico 60.981 kg.

Pri vsem moramo pa upoštevati še to, da Rusija zaradi razsežnosti svojega ozemlja ni tako izpostavljena bombnim napadom. Sovjetska vlada je že propej odredila, da mora biti vsa težka, za vojno vpoštev prihajajoča industrija, daleč od meja in tako je vsa sovjetska težka industrija daleč za Uralom. V Zapadni Sibiriji tudi iščejo novih ležišč petroleja. Na ta način hočejo razbremeniti Baku.

Vglavnem se moramo torej držati načela, da se sedanja ruska vojska ne sme primerjati z ono v letu 1914. Moderna izsolanost, velike rezerve, naraščanje ruske industrije in pa izkušnje, ki so si jih Rusi že nabrali v dosedanjih spopadih, bodo morale vplivati na vsakogar, kdor bi moral računati na to, da se bo Rusija postavila proti njemu.

Katera je močnejša francoska ali nemška obrambna črta

Listi so v zadnjem času objavili razne vesti o tem, da so nemške utrdbe na zapadu slabo zgrajene in da jih je zadnje deževje preplavilo. Sedaj se v nemških listih oglašajo razni nemški vojaški strokovnjaki in zavračajo vse te vesti. Tako pišejo v "Völkischer Btobracherju", da so Francozi začeli graditi svojo obrambno črto že v letu 1930, dela pa so bila v glavnem končana v letu 1936. Nemci so si med gradnjo te črte nabrali mnogo koristnih pojasnil in izkušenj; zato prav dobro vedo, kakšen je bil način francoskega dela in tudi prav dobro vedo, v čem danes Francozi s tedanjim delom niso več zadovoljni. Glavne razlike med bema črtama pa so v tem:

1. Nemci so začeli graditi šele na pomlad v letu 1938; delali so silno hitro in s tolikšno delovno silo, ki se v demokratičnih državah ne da niti zamisliti. Kar so Francozi porabili delovne moči, se z nemško ne da niti primerjati;
2. Zato so Nemci na svoji črti zgradili dosedaj že 22.000 betonskih zgradb, dočim jih ima francoska samo eno petino tega;
3. Maginotova črta ima samo eno glavno fronto in le nekaj kratkih v ozadju, ki pa niso zgrajene daleč v globino; nemška črta pa je zgrajena v več glavnih frontah, ki so razme-

OBISČITE KROJAČNICO Leopolda Ušaj

Sporočam Vam, da imam v zalogi najmodernejšo blago za POMLAD in POLETJE

Pridite k meni, kjer boste najboljše postreženi.

GARMENDIA 4947 Buenos Aires La Paternal

Tudi Paraná je naseljena z našimi ljudmi. Na sliki vidimo nekatere rojake s svojimi družinami pred Pintarjevo hišo.

ščene daleč v globino in vse enako močne;

4. Glavne francoske utrdbe imajo 3 in pol metra debele zidove. Francozom pač ne bo znano, da so nemške stene mnogo debelejšje; Francozi imajo na svoji črti 40 glavnih utrdb, dočim jih je na nemški fronti večkrat toliko;

5. Francozi imajo na svoji črti več glavnih utrdb, kamor lahko spravijo do 1000 in več mož; prepričali pa so se kmalu, da so take obrambne zgradbe prevelike in zato jih niso zgradili toliko; glavni taki utrdbi sta v Hackenbergu in Hoehwaldu. Nemci pa so si zgradili celo vrsto prožnejših in primernejših podzemskih utrdb;

6. V začetku se Francozi niso zmedli za celo vrsto naših ovir, ki smo jih zgradili proti tankom in oklopnim avtomobilom; raztegnili smo jih v večkilometrski daljave. Nedavno pa so Francozi sami začeli kopati pred svojo obrambno črto jame in postavljati zapreke, ki jih tanki ne bodo mogli prekoračiti; tako so sami priznali našo prednost teh ovir, ker jih imamo že naveč kilometrov daljave, sami pa šele sedaj izpopolnjujejo črto teh ovir.

Zaključna sodba

Res je, Francozi smejo biti prepričani, da je Maginotova črta izredno dobra obramba njihovega ozemlja. Pa tudi besede kanclerja Hitlerja bi jih lahko pomirile, ko je govoril o odnosih med Francijo in Nemčijo. Prav tako pa so lahko vsi Nemci prepričani, da je njihova Siegfriedova črta nepremagljiva in varna zaščita vsega njihovega.

Tako pišejo v splošnem tudi ostali nemški listi, mi pa smo mnenja, da najbrže ne bo res tako kakor trdijo Nemci.

Nepotrebna veda

Dvanajstletna Francka je bila prav dobra učenka. Le zemljepisje ji je delalo preglavice. Če jo je učiteljica vprašala za glavno mesto Španije, ji je imenovala kako francosko reko.

Učiteljica se je jezila. Nič ni pomagalo. Hotela je dekleci dobro. Napisala je pismo in ga dala deklici, čes, naj ga izroči svoji materi. V pismu je učiteljica svetovala materi, naj otroka strogo nadzoruje, kadar se uči zemljepisa.

Ko je dekletec drugi dan prišlo v šolo, ni vedelo, katere reke se iztekajo v Črno morje.

Učiteljica jo je vprašala:

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo

Rojakom se priporočata

PETER FILIPČIČ

in JUSTO KRALJ

WARNES 2101 esq. Garmendia

La Paternal Bs. Aires

Tovarna pohištva

"Los Andes"

Ima na izbero vsakovrstno moderno pohištvo, za spalnice, jedilnice, pisarne itd. po zelo ugodnih cenah.

Prepričajte se sami!

VINKO ROGELJ

Los Andes 249, Villa Scasso — U. T. 852-133 Buenos Aires

FANTU V TUJINI

V nočeh trpljenja naj bom tvoja zvezda, ki bo dajala dovolj žarkov nočem tvojega trpljenja.

V dnevih veselja naj bom tvoje sončece zlato, ki bo dajalo dovolj žarkov dnevom tvojega veselja.

Nikdar, o nikdar naj tvoje misli ne romajo drugam, kot le v tvoj domači hram. Zvezdica bi se žalostila — ugasnila. Sončece se skrilo — svetlih žarkov več ne delilo. Tako daleč si šel...

Ne smem, ne morem za teboj.

A če kdaj se vrneš nazaj —

kako na oknih mojih poglej! —

rože krvave in živé

ker čakajo, da se vrneš in prineseš maj.

Čaka vse...

Nagelj lepo rdeč, rožmarin, zelen, dišeč,

čaka zvesto te dekle. Na oknu nagelj odevtel,

in rožmarin je že zvenel. "Ne pride več..."

ihiti dekle.

Na oknu med rožami, nekdo sloni — ihiti.

Solze padajo na beli cvet, zanje nikdar ne bo zvedel svet!

Ko cvetu cvet se priklanja, med rožami nekdo o sreči sanja:

Vsa moja sreča, bile so le sanje, ostalo samo grenko je spoznanje:

Za srečo nisi rojen, v trpljenje si obsojen.

Nekdo na oknu med rožami sloni in se solzi...

"Ali ni mama čitala pisma, ki sem ti ga dala zanjo?"

"I, seveda ga je."

"No, in kaj je rekla?"

"Veste, kaj? Odvrnila je, da tudi ona ni znala zemljepisa, pa je vendarle dobila moža. Moja teta ga je znala še manj, pa se je klub temu dobro omožila. Vi pa znate najbolj zemljepisje, vendarle niste mogli dobiti moža!"

Ana Chrпова

Slov. babica

dípl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovcem. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 33, Mayo 8182

Rojaki

Predno si naročite obleko OBISČITE

KROJAČNICO

Cirila Podgornik

ki Vam nudi najboljše postrežbo v vseh ozirih in ima v zalogi veliko izbero vzorcev za pomlad

in poletje

CENE ZMERNE

TINOGASTA 5231

Villa Devoto

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Lujanski zvonovi vabijo.

In v Lujan? Kdaj pojdeva, da v diva zvonove?, me je prejel za besedo oni dan Maks. Kdo ve če jih nimajo obešenih kot klobase v dimniku, da še maček do njih ne more. Treba bo pogledati, če hočemo, da nam bodo kaj tudi zapeli, tako kot si mi želimo. 19. novembra bo kmalu in tedaj moramo napraviti nekaj lepega.

Brez brige Maks. Drugi teden greva. Sem že dogovorjen s Klanjskom, da naju bo tja zapeljal s svojim avtom.

S Klanjskom? Ne vem kdo je to? Kar v naše časopisje poglejte, pa boste našli njegov oglaš. Je konstruktor, naš človek, doma iz Štajerskega, dober fant. Že marsikateremu Slovencu je napravil načrt za hišo, mnogim jih je pa tudi zgradil. On ima svoj avto in ker dela prav sedaj tudi v Lujanu, se pelje večkrat tja in mu bova tudi midva priselila.

To bo pa nekaj lepega. Torej kar kmalu, gospod Janez!

*

Oni dan ob eni smo se sešli kot je bilo dogovorjeno. Malo strašilo nas je vreme, toda naš voznik se za take stvari malo meni in kar hitro smo bili na potu.

V Liniersu smo malo pozabavljali na tista cestna dela, ki jih menda nikdar ne bo konec, potem smo se pa spustili dalje.

V Ciudadeli smo se domislili, da je več naših rojakov. Dolgo že jim dolgujem obisk. Bo že prišlo na vrsto.

V Ramos Mejía vodijo hrvaške sestre nek sanatorij, v Moronu, v Haedu je tudi nekaj naših, v Ituzaingó prav tako, v San Antoniju so naše šolske sestre, v Merlu smo spomnili sladoledarja Marija in smo drveli naprej v Alvarez in dalje proti Rodriguezu.

Tam nekje pravijo, da je neka kinta, na kateri je kar kakih 20 naših ljudi zaposlenih. Pa tudi kuhar v bolnici je Slovenec.

Kar hitro je bilo vse tisto mimo nas.

Poglejte, tamle čez ono drevje se že vidi lujanski zvonik, je opozoril Klanjšek.

Zares. Drobna igla je bodla visoko na vsi okolico. Še malo, pa smo šinili pod mostom, po katerem bo tekla nova cesta v Mercedes in že

smo bili v prijaznem lujanskem mestu.

Klanjska je pot vodila še 10 km dalje, ker tam nekje gradi neko stavbo.

Kje se najdemo za povratek? Ali poznate Cotičeve?

One, ki so zadelo loterijo in ki so zgradili hišo v Villa Devoto. Seveda jih poznam. Torej tamkaj se najdemo ob 6 uri.

In koliko je ura sedaj?

Kar začudili smo se. Kako je to vendar mogoče, da smo pri tem vremenu, ko je skoraj ves čas padalo, mogli biti tako urni. Saj smo se zamudili nič več kot 1. uro 20 minut.

Izstopili smo in sva z Maksom krenila po najinem potu, da uredi v vse potrebno.

Najprej sva stopila v cerkev. Veličastno svetišče človeka napolni s svetim spoštovanjem.

Zares čudno, sem pogledal. Saj je delaven dan in še deževen in vendar koliko ljudstva je tukaj. Tu pa tam vidiš manjše skupine, prav tamle je velika skupina gojenk nekega zavoda. Stopila sva v božjepotno kapelico. Vsa je bila polna klečečih romarjev, katerih oči so iskale Marijin kip, ki ima svoje lepo mesto visoko gori nad oltarjem, od koder gleda na dolgo vrsto zastav vseh narodov zemlje, nanizanih v polkrogu. Samo našo zastavo iščeš zastoj...

Njej bomo prinesli tudi mi naše skrbi in težave in prošnje, njej bomo ponesli tudi podobo svetogorske Kraljice, da bo naša prošnja tembolj dobro sprejeta v tem izbranem Marijinem svetišču.

Nekateri se imajo za modre in se jim "nemodro" zdi, poklekniti k ponižni molitvi pred Bogom ali božjo Materjo.

Tamkaj v svetišču Marijinem pa kmalu začuti, kako majhna in šibka je njegova modrost, kako majhen je človek pred Bogom in pred božjimi skrivnostmi. Tamkaj se človeka večnost "dotakne" in le tisti, ki noče misliti, ostane trmasto nedostopen. Kdor pa pusti srce odprto skritim žarkom božje milosti, se zave, da je svet nekaj več kot torišče, kjer se ljudje bijejo za boljši kos kruha...

Stopila sva na to z Maksom v župno pisarno.

Vse sva našla v redu. 19. novembra je zapisana "Peregrinación Eslovena z mašo in petjem ob 10 uri, salón de actos, molitve ob 4 uri

s petimi litanijami". Nadalje je pa še zapisano: parroquia San Telmo, peregrinación portuguesa... vse isti dan.

Dobro nedeljo ste zadelo, mi je poljasnil župnik. Bili ste prvi priglašeni, drugi se morajo zadovoljiti pač s tistim, kar jim ostane za vami. Tisto nedeljo bo razmeroma malo romarjev.

Čast Bogu. Torej tudi dvorano bomo imeli, da bomo lahko kaj zagrali, da bomo imeli svoje zbirališče.

In zvonove? Tiste zvonove! Kar nič mu ni bilo na volji župniku. I, je malo pomislil. Saj vem da jih radi poslušate. Pa jih poglejte. Samo to pa rečem: ne poderite mi zvonika! In pa škofa morate za dovoljenje prositi.

To pa tudi ni tako teška stvar. Škof bo gotovo rad nam dovolil. Saj nas Slovence on dobro pozna, ker nas je že obiskal na Avellanedi.

Prav in dobro. Potem pa mene nič ne briga, če mi tudi turen poderete. Torej kar pišite škofu, pa bo vse prav.

Visoka je pot v zvonik. Saj ima 106 m do vrh križa. Zavijaš in ovijaš in spet moraš čez druga vrata.

Nazadnje se je le bolj posvetilo. Smo že na podstolpišču. Globoko doli v nižini leži prostrani trg, na levo in desno se prostirajo hiše 40.000 glavega mesta. Skozi čisto ozračje pod meglami vidiš tja v daljo vas za vasjo. Tja gori v višino pa stremita dva vitka stolpa.

V levem zvoniku so nameščeni zvonovi. Takoj spodaj obstaneš pred velikanom, ki tehta gotovo kakih 7 ton, njemu nasproti njegov manjši brat, toda prav tako silen klicar in vse višje tja gori v štirih vrstah zvonovi eden za drugim v popolni molovi lestvici. Vsak četr ure se premaknejo kladiva in zapoje malo melodijo, ob uri pa je njihov glas kakor ubrana pesem Mariji na čast.

Kar nasmejale se je Maks, jaz sem ga pa začudeno pogledal. Smešno se mi zdi, ko se spomnim onega "o klobasah v dimniku"...

Tukaj so pa zvonovi nekaj tako častitljivega in tako lepo razpostavljeni, da bi lahko igral nanje sedemleten otrok. In pa ti glasovi. Saj se mi srce smeje, če pomislim, kako lepe glasove bodo dali.

Tile štirje, le poskusiva... In sva jim vzela glasove. Škoda, da nimajo batov. Poglejva še one zgoraj!

Spet sva jim vzela glas. Kot da bi angeljčki peli. To je vse drugače kot v Lurdesu. Tam so pa res obesili zvonove kot klobase v dimnik, da še maček ne more do njih. Sedaj je samo to važno, da počujemo še kaj pomočnikov. Kake 4 da bi dobili. Kar v časopise denite. Tako se bo zgodilo.

Ko sva si vse to ogledala, sva pa stopila še naprej.

Ne hodite, je branil Maks, saj vidite, da so vse line slepe.

Toda, kranjec je kranjec. Če ne gre do vrh turna, sploh nič ne vidi. In tako sem tudi jaz tiščal vse do vrha. Ko pa le nikamor nič več nisem mogel, sem se le moral udati in je bilo res po Maksovem. Vse line so bile slepe... Na vrhu sem pa le bil...

Ko je bil ta del najine naloge dovršen, sva se dogovorila tudi glede dvorane, kaj in kako. Tudi z dvorano je vse v redu.

Poiskala sva na to še gostilno, kamor bi mogli iti na kosilo in sva se dogovorila v gostilni Trieste, ki je samo pol kvadre od cerkve v stran, kjer bodo dali dobro in obilno kosilo za 1.30 \$, kateri se bodo preje priglasili.

Med tem je vreme spet postalo slabe volje. Toda midva sva bila kar dobre in sva šla na delo, da najdeva kake naše ljudi.

Zastonj sva trkala pri Slokarjevih. Nikogar nisva našla. Pri Cotičevih sva zvedela, da so tisto hišico prodali in si delajo novo.

Močno se je razveselila Cotičeva mama. Saj ni še dolgo v Ameriki in je zato še vedno tuja. Kako prijetno de človeku če sreča koga iz domačega kraja. In kdo bi mogel povedati, kako zelo se veseli onega našega romanja 19. novembra.

Še sva imela pol ure časa. Stopili smo torej k Bratinovim.

Kako prav da ste prišli. Saj smo vas že dolgo čakali.

Maks se je pa pozdravil z gospodarjem, kot starim znancom. Kaj bi ne. Saj sta se že od doma poznala. Maks je iz Rihnenberka, Selo pa ni daleč od tam.

Da iz Sela smo, od tam kot Ciril Jekše. Ali poznate Bavčarjeve iz Tropezona?

Kako jih ne bi. Ona je moja sestra... Vsepolno smo si imeli še povedati in že sva sedela za gostoljubno mizo.

Toda ura ni čakala. Nekaj pa je le morala počakati. Vsaj toliko, da smo stopili do Štefana, ki se tudi

dobro na zvonove razume in je tudi bil takoj pri volji, da bo pomagal oni dan, ko bodo lujanski zvonovi po slovensko zvonili.

Janez Hladnik

dobro na zvonove razume in je tudi bil takoj pri volji, da bo pomagal oni dan, ko bodo lujanski zvonovi po slovensko zvonili.

Janez Hladnik

CERKVENI VESTNIK
5. nov. maša na Paternalu za Franc Pečenko.

Molitve se ne vrše.
12. nov. Maša na Avellanedi.
Popodne ob 4.30 molitve na Paternalu.

Molitve se bodo vršile zanaprej radi spremenjene ure ob 4 in pol.
V Lujan gremo 19. novembra.

Ne pozabite! Preskrbite si pravočasno vozniškatke, ki jih lahko kupite: **Avellaneda**: pri Utroševih, Dean Funes 287.

Florida: Hlasnek (almacen) Bernardo Irigoyen 860.

Paternal: v šoli, pri Cotičevih, pri Faganelu in Laknerju.

Saavedra: v trgovini Fratnik (Miller in Correa).

Villa Devoto pri Madonovih, Marcos Sastre 5655.

San Martin: pri Živeu, Roque Acardini 641 (Villa Progreso).

V Bankah: Holandés in Germánico.

Prosimo vse rojake, da se vdeležite skupnega romanja. Imamo naš posebni romarski vlak, s katerim se bomo prav udobno vozili in vsi skupaj bomo. Le pokažite to pot vsi razumevanje za skupnost.

Odhod ob 7 uri 40 iz Plaza Once, s postankom v Floresu in Liniersu. Zvečer ob 7 uri pa bomo že nazaj.

Zvonovi vabijo
Tisti, ki znate lepo klenkati, prosim da bi se že preje priglasili in boste imeli v Lujanu udariti na ubrane zvonove. Javite se Maksu Bizjaku ali Andreju Škrbeu (Banco Holandés), ali pa g. kaplanu.

V Novi Pompeji
smo imeli prav lepo slovesnost. Zbralo se je kakih 250 Slovencev. Prav od daleč so prišli nekateri in smo preživeli eno popoldne prav vesele pesmi.

Krščeni s bili: **Ada Francka Čučić** v Lurdu in **Norbert Furlan** na Paternalu.

Janez Hladnik

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Caricin ljubljenec

Nadaljevanje 161

Toda v tem trenutku začuti, da so se ga objele njene tople roke, malo pa — nato začutil na svojih ustnicah vroč poljub.

— Varaj me, varaj me, — toda ljubi me! — mu je strastno šepetala Katarina na uho.

Glavo je naslonila na njegova prsa, gledala ga je s prosečim pogledom.

Carica je prosjčila za ljubezen! Potemkin ji še ni mogel odgovoriti. — Bilo mu je dobrodošlo, da je začel v tem trenutku Gianettino prepevati s svojim sladkim glasom neko turobno benečansko pesem.

Carica si podpre svojo glavo in zapre oči.

Katarino je njegova pesem ganila.

Ko je končal, položi Katarina svojo roko Potemkinu na ramo in se mu zazre v oči.

— Ali si slišal Aleksander, — nadaljuje Katarina, kako je končal ta Benečan svojo pesem? "Ljubim te, draga moja, ljubil te bom do groba."

— Ljubim te, Aleksander, — nadaljuje Katarina. — Nikoli te ne bi mogla pozabiti. Tebi na ljubo sem celo pripravljena, da se odrečem krono in škratlu.

— Kaj mi je Rusija, — kaj mi naj pomeni ves moj sijaj in vsa moja bogastva? Potemkin? Potemkin, če me ne moreš ljubiti samo zato, ker sem carica, sem rada pripravljena odreči se prestolu, — žrtvovala bom zate vse, kar sem si pridobila in osvojila.

— Če želiš, da se kesam, bom spokornica.

— Če želiš, da grem s teboj na konec sveta, bom šla brez ohotavljanja.

nja. Tvojo hišo bom napolnila s srečo in soncem, — ravno tako, kakor more to storiti sleherna meščanka. Bog mi je priča, pripravljena sem zate tudi delati, skrbno te bom negovala.

— Da, Aleksander, reci le besedico in ponosna carica Rusije se bo spremenila v čedno delavko, ki bo zate delala od ranega jutra do poznega večera.

Aleksander, ni žrtve, ki je ne bi zate doprinesla.

Ni sreče, ki je ne bi zate žrtvovala.

Za vse to pa ne zahtevam ničesar drugega, Aleksander, kakor tvojo ljubezen in tvojo zvestobo.

Ker, kaj je ljubezen brez zvestobe? To je cvetka brez vonja, nebo brez zvezd in časa brez vina! Zatevaj, karkoli želiš! Ni moči, ni dostojanstva, ni časti, ki ti je ne bi mogla pokloniti.

Nikoli nisi ničesar zahteval, toda če hočeš, te bom postavila na čelo svoje vojske, če želiš, boš vladal skupno z menoj.

— Dovolj! — odvrne Potemkin. — Poslušaj me, Katarina! Jaz ne zahtevam slave, ne potrebujem bogastva in moči, — ni mi mar zemeljskih dobrin. Toda ali smem govoriti s teboj odkritosrčno in iskreno, Katarina?

— Govori, karkoli želiš, toda reci mi, da me ljubiš!

Potemkin je mislil, da je sedaj napočil pravi trenutek.

Videl je, da je bila carica razburjena. Tudi on je bil ginjen, nahajal se je v razpoloženju, ko je človek lahko plemenit.

Vedel je, da je Katarina dostopna za občutke, če tudi je vladala nad Rusijo bolj z razumom kakor pa s sree.

Kako bi bilo, če bi govoril sedaj nje kot s svojo prijateljico? Ali to ne bi bilo najbolje, — mo-

goče mu bo carica sedaj dovolila, da odpotuje z Elizabeto!

Upal je, da jo bo ganila njegova prošnja.

Oh, neumni Potemkin, oh, zaslepljeni Potemkin!

Ali ne veš, da bi prej lahko stopil brez orožja pred tigra, ki si mu ukradel mladiča, kakor pa da zaupaš ženi, ki te ljubi, da pripada tvoje srce drugi ženi?

Vzpni se na vulkan in ga poprosi, da ne izbruhne in da ne bruhla lave, — poskusi ukazati morju, naj se pomiri, — vse to se ti bo morda posrečilo, če ti bo Bog pomagal.

Toda pomiriti ženo, katere ljubezen si prezrl, — to se ti ne bo posrečilo.

Neumni Potemkin, zaslepljeni Potemkin, — ti si koplješ svoj lastni grob.

Carica je najbrž slutila, kaj ji bo Potemkin povedal.

Ko je mesec zopet razsvetil njen obraz, opazi Potemkin, da je bleda kakor smrt.

Carica ga je plaho pogledala.

— Kaj mi hočeš povedati? On hoče začeti. Toda v tem trenutku ga ona objame in začne jokati.

— Aleksander, — vzklikne Katarina. — zaklinjam te, povej mi vse, — vse samo ene stvari nočem slišati, samo ene besede ne izusti, to je, da pripada tvoje srce drugi ženi! Tega ne bi mogla prenesti. Prej bi ubila tebe in sebe!

Aleksander, nebo mi je priča, ono nebo, ki se sedaj razprostira nad nama, Bog mi je priča, Bog, ki vse vidi in sliši, — brez tebe ne morem živeti!

več bita!
Carica prebledi...

— Te besede so zadele njeno srce. Ona se podpre z rokami za rob gondole.

Glavo povesti na prsa, molčala je. Toda trenutek pozneje zopet dvigne svoj pogled in ga kljubovalno pogleda.

Njen obraz je bil blede, z očmi pa je lokavo motrila Potemkina.

— Dalje? — vpraša ona. — Toda zakaj nočeš več biti moj ljubimec?

— Zato, ker ljubim drugo, — Katarina.

— Ah, ti ljubiš drugo? Potemkin se zdrzne.

Takega tona v njenih besedah ni pričakoval.

Ni mu ušlo, da so njene oči sedaj plamtele, da so divje gorele. — Vedel je, da so taki pogledi že večkrat prinesli smrtno obsodbo.

Toda sedaj je že preveč priznal. Sedaj ni več smel nazaj.

— Katarina, — reče on tiho in neno, — moja dobra Katarina! Dvignila si me iz prahu, odlikovala si me, kakor še nobenega smrtnika, — karkoli sem, se moram le tebi zahvaliti!

Tega ti ne bom nikoli pozabil, toda glej, še predno sem tebe poznal, še predno sem doživel to svojo srečo, je že pripadalo moje srce neki siromašni deklici.

Ona se ne more kosati s teboj, — niti v lepoti niti v razumu, toda vendar jo ljubim!

Zakaj jo ljubim, zakaj moje srce ne utripa zate ravnotako gorko, Katarina — o tem ne vprašaj.

O tem vprašaj kako vedezvalko, — ker celo sam ne vem, zakaj jo moram ljubiti.

Se predno sem tebe spoznal, sem zahajal v hišo njenega deda, — tam sva si praislega večno zvestobo in ljubezen.

Moja Elizabeta, — oh, ne ustraši

se, Katarina, ko slišiš od mene to ime! Ne morem več tajiti, — da je to ona, ki jo ljubim, — in da sem sklenil, Katarina, da te zapustim!

— Da me zapustiš? — zamrmra Katarina zamolklo.

Ona povesti svoje otrple roke.

— Katarina, — nadaljuje Potemkin, — bodi velikodušna, bodi plemenitejša, kakor so drugače žene. — Pokaži, da si tudi v ljubezni velika, kakor si velika kot vladarica!

Ti znaš vladati nad ogromnim narodom, — cela Evropa se ti divi, — toda srea ne moreš prisiliti k ljubezni, sree, ki te je prenehalo ljubiti.

Moje telo lahko vržeš v ječo, lahko me pošlješ na morišče, — toda moje srce bo večno pripadalo Elizabeti, — njo bom ljubil, dokler bom živ.

Toda tudi takrat, ko bo to srce prenehalo utripati, — tudi takrat bo v nebesih živelo za to milo deklico, — spominjala se bo Elizabete.

Zato nama dovoli Katarina, da odideva, — našel sem Elizabeto, iz njenih ust sem slišal, da me še vedno ljubi.

Oh, ona mi je poklonila več, kakor sem pričakoval. Spravil sem jo v siromaštvo — pretrpela je strašne dni. Radi mene je tudi dopotovala sem in igrala vlogo francoskega zdravnika, — radi mene so jo nebesa varovala.

Sedaj so končani dnevi moje preizkušnje, vrni mi svobodo, velika Katarina, dovoli, da ji pripadam in da jo ljubim tako, kakor zasluži ta zredna deklica.

Nekoj sem poklonil svoji zaročenki prstan, v katerega sem dal vrezati besede: — Aleksander Potemkin — Elizabeta Voroncova, neločljivo združena.

Dovolj, da se te besede uresničijo, — ne bodi samo moja velika carica, temveč tudi velika žena!

Jože Grbinc:

Zlate jagode

(Nadaljevanje in konec)

"Glejte, to je naša hčerka", je pokazala Primoževka na zalo oblečeno Anico.

"Tako je prav in v redu", zabruna medved, pograbi dekletce za roko in jo povede v svoj voz.

"Hijo hot! Vozite naglo", ukaže medved in volkovi, jeleni in srnjaki so potegnili in voz je zdrčal, kakor bi plaval po zraku.

"Pa smo ga potegnili, imenitno smo ga potegnili", so se oddahnili trgovčevi, ko je zginil voz za ovinkom in so priklicali Pavlico iz skrivališča v omari.

Oba vratarjeva pa sta bridko zajokala, ko sta prišla domov in sta začela, kaj se je zgodilo medtem z njuno hčerko.

"Zdaj pa smo rešili našo hčerko pred požrešnim medvedom", je pravil trgovčev Primož zvečer, ko je legala družina k počitku. Težak dan je bil za njimi in vse se je dobro izteklo.

Ko se je večerilo, je dospel medved z mladenko do svojega brloga.

"Ti, trgovčeva Pavlica, zdaj pa te bom požrl", zabruna zver in skoči proti njej.

"Stoj, počakaj", zajoka obupno dekle. "Nisem trgovčeva in ne Pavlica", se brani Anica. "Meni je ime Anica in sem le vratarjeva hčerka."

"Takooo!", zarentači medved in se neverno ozre okrog sebe.

"Res je tako", skovikne tedaj v drevesu ptica, ki ji je medved velel pred dnevi naj opreza, kdo bo Primoža najprej srečal na domačem pragu.

Ptica pove, da je dekletce Anica. Primoževka Pavlico pa so skrili v omari.

Naslednji dan se medved spet odpravi na pot. Poleg sebe je posadil vratarjevo Anico, ki jo je pred vrati odsloyil. Za slovo ji je stisnil v roko škatlo in v njej polno biserov in draguljev in drugih dragocenih kamnov.

Nato pa medved urno plane v stanovanje trgovca Primoža. "Nalagali ste me", brunda in se jezno pre-

stopa s šape na šapo.

"Tako je deklicco sem, če ne podavim vse skupaj in pri priči."

Pavlica je prav tedaj vezla dragoceno prekrivalo. Medved jo zagrabl s šapo in jo urno povede iz sobe, še preden so se ostali zavedli, kaj se ze zgodilo z njihovo ljubljeno Pavlico.

Nato posadi medved Primoževko Pavlico poleg sebe, volkovom, srnjakom in jelenom pa ukaže, na vlečejo tako hitro, kakor še nikoli.

Nič prej se ne ustavijo kakor pri Medvedovih skalah v Graščici. Tam izstopita oba z voza. Pavlica je vsa objokana.

Medved navali nanjo in zatuli z divjim glasom: "Hej dekle, zdaj te bom pa požrl!"

V smrtnem strahu se Pavlica prekrži.

Tisti hip pa se zaziblje zemlja. Preko neba švigne strela in močan tresk udari v skalovje.

"Zdaj je po meni", reče deklica in zamiži. Ko pa odpre oči, ugleda pred seboj lepo ravnino, na njej visok grad, poleg nje pa stoji zal mladenič.

"Glej, Pavlica. Rešila si me prokletstva. Otela si mi življenje in grad in vse kar sem imel."

Nato jo obstopijo dvorjaniki, odenejo jo v zlat plašč in jo povedejo v graščico. V tistem pristopi četa vojakov in se poda na stražo okrog gradu.

"Jaz sem vitez Medvedovič," pove njen spremljevalec, ki se je iz grdega medveda spremenil v mladega stasitega viteza.

"Ali me hočeš za moža?" jo vpraša zali mladenič in se ji globoko prikloni.

"Vedno mislim le na očeta, mater in brata", se brani Primoževa Pavlica.

"Pa pošljimo po nje!" ukaže vitez Medvedovič.

Urno veli zatrobijo grajski straži.

Tedaj se zbere pred gradom četa vojakov. "Naprezite tri vozove in se odpeljite do trgovca Primoža". Vojaki izpolnijo tako, kakor jim je

Mladinski kotiček

Vida Kjurova, članica Slov. doma, praznuje v družbi prijateljev svoj god.

Leopold Šetina, Bs. Aires

Misli mi na grob hite

Misli tja mi vedno le hite, kjer grob je moje mamice. Ponoči več ne morem spat, ko se na tebe spomnim mati.

Kako si zame ti skrbela, dokler te blede smrt ni vzela. Ves zapuščen, prazen dom je zdaj, ko tebe-mati več ni nazaj.

Rad položil cvetja bi na grob tvoj mati. Ne morem! Vzdih globok samó pošiljam ti v drag spomin ko vseh mrtvih kliče zvon iz lin.

ukazal njihov gospodar. Poženejo vozove do trgovca Primoža. Gospodar, njegova žena in sin se vsedejo vsak v svoj voz, ko zvedo, kaj se je zgodilo z njihovo hčerko in zakletim medvedom.

Ko se vrnejo vozovi z očetom, materjo in bratom zatrobijo grajske straže in grajska godba zaigra veselo dobrodošlico.

V eni izmed dvoran že čaka goste slavnostna pojedina. Vitez Medvedovič pove, da je bil dolga leta začaran in da ga je rešila šele njihova Pavlica, ki se je traktat, ko je planil

manjo, prekržižala.

V tistem trenutku je bil rešen trde usode in kletve stare mačeha, ki ga je pred davnimi leti začarala v medveda.

"Dajte mi Pavlico za ženo", prosi mladi graščak.

Oče, mati in brat prikimajo in veselo pritrđijo. Tudi Pavlica privoli in objame dobrega mladeniča.

Odslej so vsi srečno in veselo živeli na Medvedjem gradu.

Vsako poletje pa so se sladkali z jagodami, ki so rasle v grajskem vrtu. Odtlej je mlada grajska gospa

KROJAČNICA "GORICA"

Ako hočete biti vedno dobro in elegantno oblečeni, pridite v krojačnico "GORICA", kjer boste vedno najbolje in po vašem okusu postreženi.

Imam na razpolago tudi prvomodne srajce in kravate ter druge moške potrebščine.

Prepričajte se sami o moji ponudbi in nizki ceni.

Priporoča se:

Franc Leban

WARNES 2191

BUENOS AIRES

Nasproti postaje La Paternal

Katarina je doslej mirno sedela. Toda sedaj ona skoči.

— Ali se res drzneš meni kaj takega povedati? — zakriči Katarina.

— Ali se drzneš priznati, da ljubim drugo? Meni praviš to, meni, ki si me osvojil, — ki sem ležala v tvojem naročju, ki sem bila tvoja žena — — — meni se drzneš predlagati, naj pristanem na zakon s to deklicco, da vaju morša še blagoslovim?

Ha, nesrečnež, sedaj sem slišala tvoje priznanje, ki bo uničilo tri ljudi — mene, tebe in njo!

Potemkin, sam si izrekel svojo smrtno obsodbo!

Ne samo svojo, temveč predvsem njeno, ki jo sovražim, ki jo sovražim bolj, kakor pa morem to izraziti z besedami. Ta deklica se je drznila vriniti se med mene in tebe, — ta blodnica, prokleta, nesramnica! — ha, to mi bo poplačala s svojo glav!

— Njeno življenje leži v božjih rokah, — vzklikne Potemkin odločno. — Ti ji ne moreš ničesar žalega storiti, če to ni božja volja.

— Božja volja? — zakriči carica z groznim glasom, tako da se je njen krik razlegal daleč v gluho noč. — Ali zahtevaš od mene, da verujem v Boga? — Seveda, ti bi hotel, da bi jaz bila tiha in pobožna in da rečem na vse to Amen!

— Katarina!

— Ni Boga! — v Rusiji sem jaz Bog!

Jaz sem na prestolu, kakor na kaki visoki pečini, nikogar nisem imela, dokler nisi prišel ti, — oh, Potemkin, — mislila sem, da je Bog uslišal moje prošnje.

Prepričana sem bila, da si ti tisti, ki mi je namenjen, da ne bom tako osamljena v carskem dvoru.

Bila sem hvaležna Bogu, — kako sem večkrat s sklenjenimi rokami slavila in častila njegovo ime, — toda sedaj me je prevaril, — sedaj vidim, da me je Bog varal.

Nisem našla človeka, — kača je bila, ki sem jo negovala na svojih prsih, — — negovala sem tebe, Potemkin!

Strup te kače pa je bil sladki, opajala sem se s tem strupom, sedaj vidim, da sem uničena.

Dovolj sem neumna, da ti priznam, da te še vedno ljubim, če tudi si z nogami teptal po mojem sreju.

Da, ljubim te — jaz neumnica, — toda ne morem se te odreči, ne morem te prepustiti drugi!

Ne vem, kaj naj storim, najboljšje bo, če se sama ubijem!

Naj ležim na dnu tega jezera, — tu spodaj je tiho, tu je pokoj, ki si ga moje sree tako želi.

— Pusti me, Potemkin, pusti me, — en skok in vsega se bom rešila!

Katarina je resnično hotela skočiti v vodo, toda Potemkin ji je to preprečil; prisilil jo je, da je zopet sedla.

— Katarina, ti si neumna! — ji zašepče on. — Neumna si, — ali hočeš radi enega človeka celo Rusijo onesrečiti? Kaj bo iz te države, če te ne bo več na prestolu?

— Razbijte ga! Vse naj propade! — Kaj mi je mar Rusija, če nimam več tebe!

— Ali naj piše nekoč o tebi zgodovina, da si bila velika carica, toda da si se ubila radi nekega moškega?

— Zgodovina je velika lažnjivka! — vzklikne Katarina. — Naj si izmisli kako bajko, saj večkrat pripoveduje najneverjetnejše stvari o vladarjih.

Zgodovina naj me hvali, ako me hoče, naj me obrekuje, naj me imenuje veliko carico, ali pa izgubljeno blodnico — meni je to vseeno!

Potemkin je bil ginjen.

Ta obup ženskega srca je bil resničen, — tako ga je ganil, da je pozabil na svojo Elizabeto.

Kako močna je morala biti ljubzen te žene, če je bila pripravljena

radi njega se odreči carski kroni in prestolu!

Toda, ali je ta strast res dokazovala njeno iskreno ljubezen?

Kako drugačna je bila Elizabetina ljubezen, — Potemkin se je spominjal njenih milih oči, njenih nežnih besed, — primerjal jih je s Katarino, ki ga je sedaj motrila z demonskim pogledom lepe zapeljivke.

Potemkin je mislil, da je sedaj prišel trenutek, ko mora končati svoj pogovor s Katarino.

On poizkusi še enkrat omehčati njeno sree, on prime Katarino za roko in reče:

— Ali je to tvoja zadnja beseda Katarina?

— Ali hočeš res ugonobiti mene in njo?

— Če bi vaju mogla ugonobiti, kakor bi si to želela, vrgla bi vaju v pekel, v večni ogenj, — to bi storila brez obotavljanja.

— Tedaj pa plane Potemkin pokonci.

Njegove oči so gorele. Katarina je prvič videla njegovo jezo.

— Dobro torej, carica Katarina, — s temi besedami nisi izrekla obsojbe meni in Elizabeti, temveč sebi.

Če je resnica, kar si mi tolikokrat prisegala, da brez mene ne moreš živeti, — sedaj te naj zadene tvoja usoda.

Katarina poslušaj, kaj ti hočem povedati, da me ne boš pozneje obtoževala, da sem zahrbtno postal.

Nocoj bom pobegnil s svojo ljubljeno, odšel bom v deželo kjer naju tvoje maščevanje ne bo moglo za četl.

Imenovala si Elizabeto blodnico. Ti si strla tej ubogi deklici sree, ugrabila si ji edinega človeka, ki ga je ljubila.

Sedaj je naposled napočil zaželjeni trenutek, ko ti lahko priznam čisto resnico.

Ljubil sem te nekaj časa, tvoj sem bil, to priznavam! Toda ko sem te spoznal in sem videl, da te Evropa sicer imenuje "Katarino Veliko", kljub temu da nisi, ko sem videl, da je tvoja carska krona sestavljena iz samih solz tvojega naroda, ko sem videl, da te obdajajo same podle kreature, kako postopa s teboj človek, kakor je knez Orlov, — takrat se je moja ljubezen spremenila v zaničevanje.

Ležal sem v tvojem naročju, toda sanjal sem o Elizabeti.

Vedela si, da je Elizabeta Voroncov moja, da sva zaročena, da ti bom odpeljal pred oltar, kljub temu pa te ni bilo sram, da si me s silo privedla k sebi, — proklet naj bo oni trenutek, ko sem te prvič zagledal!

Priznavam, da sem tudi sam kriv, — bil sem slabič, bil sem častihlep, hotel sem postati caričin ljubljenec.

Toda pozneje sem šele spoznal, kakako je bilo vse to prazno, kar si mi ti poklonila, najbolj pa tvoje sree!

— Nehaj, — molči, — ubila te bom!

— Ubij me, če imaš orožje, — vzklikne Potemkin se pogumno postavi pred njo ter si razgali prsi.

Njej so bile namenjene vse moje besede, ki sem jih govoril tebi, mislil sem na njo, na ljubljeno svojo mladost.

Ko si me odlikovala, ko si me počastila s kakim novim odlikovanjem in s kako novo častjo, sem se moral premagovati, da nisem zakričal:

— Naj bo proketo vse to, — vse, kar si mi dala in poklonila, — ne potrebujem ničesar, — ono, kar želim, mi ne moreš nuditi, — ne, ti si me ukradla, ugrabila si me — — — ne, ne morem ti biti hvaležen, ker sem ti vse to plačal, drago plačal!

Katarina je omahnula na klopico v gondoli.

Svoj obraz si je pokrila z rokami

Pavlica najraje trgala sladke jagode kar sama, saj se je spominjala, na kako čuden način je otela začaranega viteza in postala njegova žena.

Najbolj pa je užival na gradu in v gozdu Primožev Peter, ko je s svojim svatkom vitezom in s puško dvocevko zalezoval divjačino.

Na Medvedjem gradu so živeli od takrat najbolj srečni ljudje. Morda žive še danes. Kdor ima rad jagode, jih naj gre nabirati h Graščici. Graščici in Medvedje skale ugledamo že iz Savske doline. Kdor bo našel pot do viteza Medvedoviča in gospe Pavlice, bo dobrodošel gost in bo imel lepe, zlate počitnice v skritem gradu.

MODERNA KROJAČNICA Peter Capuder

izdeluje moderne obleke po zmernih cenah.

AYACUCHO 975 — BS. AIRES

U. T. 41 - 9718

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILLOVIĆ

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

KROJAČNICA "GORICA"

Ako hočete biti vedno dobro in elegantno oblečeni, pridite v krojačnico "GORICA", kjer boste vedno najbolje in po vašem okusu postreženi.

Imam na razpolago tudi prvomodne srajce in kravate ter druge moške potrebščine.

Prepričajte se sami o moji ponudbi in nizki ceni.

Priporoča se:

Franc Leban

WARNES 2191

BUENOS AIRES

Nasproti postaje La Paternal

temna rdečica ji zalije obraz, od časa do časa zamrma kako nerazumljivo besedo. Večkrat je hotela planiti pokonci, toda nikoli ni imela dovolj moči.

— Sedaj pa, — vzklikne Potemkin, — sedaj razprostri svoja krila, angelj, ki varuješ nedolžne in trpine, pomagaj dvojici ljudi, ki sta se naposled našla in ki se ljubita!

Odpelji naju v raj, ti angelj ljubezni, pokloni nama mir in srečo, meni in moji Elizabeti!

Od tebe pa, carica Katarina, nočem oditi kakor človek, ki se jezi, nočem oditi kot tvoj sodnik, marveč kakor človeška duša, ki čuti do tebe iskreno sožalje!

Katarina, hotela si postati carica, borila si se za carsko krono!

Toda kralji in carji ne smejo ljubiti kakor drugi smrtniki!

Ne smejo čutiti kakor drugi ljudje! Moč njihove ljubezni smejo občutiti edino le njihovi narodi!

Toda ti si bila vedno sebična!

Nisi skrbela za svoj narod, — bila si slaba vladarica.

Poizkusi pa sedaj Katarina, postani svojemu narodu dobra vladarica! Odpri svoje oči, pogledj okrog sebe!

Ali ne vidiš bede, siromaštva in pomanjkanja, kamorkoli pogledaš, povsod vidiš lakoto in nesrečo. Tvoji dvorjaniki pa so oblečeni v svilo in baržun! Vi jeste iz zlatih posod in si nabavljate najdražje delikatese iz vseh krajev sveta, tvoj narod pa nima niti krompirja, da si potolaži svojo veliko lakoto!

Izegnij svojo roko in pomagaj obupanim očetom! Katarina, pomagaj jim, da bodo lahko prehranjivali svoje otroke! Pomagaj nesrečnim vdovam, katerih možje so padli za tebe na bojišču! Pomagaj revnim otrokom in slabotnim stareem!

(Dalje prihodnjic)